

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám. ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Báné Kovács János

Főszerkesztő:
Komény László

Szerkesztőség és kiadóhivatali Osztály 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjtáblája szerint.

Békés munkát a háborus világban!

Seregeink nagyszerű fegyvertényei bizonyítják, hogy harcban álló fiaink kötelességeket híven teljesítik. Országunk területét meg van kímélve a háború borzalmaival, Magyarország nem harctér és remélhetőleg az egész világháború folyamán sem lesz az. Fokozott mértékben járul tehát az itthonlevőkre az a feladat, hogy ismét viszatérjünk a rendes, békés polgári munkához és amíg katonáink biztonságát és létünk felett örököndek fegyveres küzdelmekben, az itthon maradt polgárság végezze ugyanolyan kitartással és fáradhatatlanul a maga munkáját, mint az előtt.

A háború sikerét nemcsak fegyvertények döntik el, hanem a gazdasági szervezet zavartalan működése is, amely nélkül a harctéren viaskodó seregek szükségleteit gyorsan, biztosan és minden fennakadás

nélkül ellátni nem lehet. A mezőgazdaság folytonossága szolgáltatja a hadsereg ellátásához szükséges termékeket, az ipar működése mellett tudjuk csak a seregek harci eszközeit olyan gyorsan és folytatódóan előteremteni, hogy a háború okozta pusztítások pótolhatatlanok és a kereskedelem funkcionálása teszi lehetővé, hogy az óriási készletek, amelyeket a modern hadviselés felemész, kellő időben, helyen és mennyiségben tényleg rendelkezésére álljanak a hadvezetőségnek. A közgazdasági élet zavartalan menete tehát elsősorban igen fontos stratégiai érdek, amelynek érvényesülése éppen annyira előfeltétele seregeink győzelmének, mint magának a hadseregnek hadi munkája és teljesítő-képessége.

De eltekintve a stratégiai érdektől: az ország jövője existenciája is attól függ, hogy mennyire leszünk képesek a gazdasági életet a háborúban is fenntartani és folytatni. Osak is nemzeti termelés megóvásával és fenntartásával bírjuk előteremteni a háború

rengeteg költségeit, anélkül, hogy a gazdasági összseroppanás rémeit felidézük. Nemzeti jövedelmünknek a háború alatt sem szabad megcsappania, mert az állami kiadások a háború következtében mérhetetlenül megnövekedtek. A gazdasági élet normális funkcionálisának tehát a háború alattsem fogyasztósnak Ezt nem lehet elég hangsúlyosan a lelkére kötni társadalomnak és államnak egyaránt.

Amikor országunkban csaknem egy millió munkás kezű termelőből kizárólag fogyasztóvá válik a hadba vonultak helyett is az itthon maradtoknak kell dolgozniuk és a háborúban természetszerűleg beálló fogyasztási csökkenést, melyet a lakosság nagyobb takarékosága idéz elő, nem szabad azzal tetéznünk, hogy a gazdasági termelési kapacitás megcsökkenjen a háborúban természetszerűleg beálló fogyasztó-képesség általában és mélyrehatóan meggyengüljön.

Sajtó, állam és hatóságok nem szűnnek meg a társadalmat buzdítani a gazdasági

Elhibázott sors.

Mért nem lehetek magam is ottan
Hol ezer ágyú villáma lobban
S vad bombölése a földet rázza —
Irgalmas Isten, mért van a sorsom
Igy elhibázva?

A lelkem társult, karom erőtlén,
Sivár jövőm társul előttem;
Bús elmulásnak jön lassu gyász —
Irgalmas Isten, mért van a sorsom
Igy elhibázva?

Hol millió szív szent áldozatiá
A haremzőket vérről itája,
S a gögös ellent porig alázza:
Mért nem vagyok ott? Mért van a sorsom
Igy elhibázva?

Az agyagbákvány hol összeroppan:
Milyen jó volna meghalni ottan, —
Hol ő is igáját a nép lerázza —
Irgalmas Isten, mért van a sorsom
Igy elhibázva?

Rohanni csaták fergtegebé,
Nem néni: lábam a sírba lép-e,
Csak rohamuk siker koronázza
Irgalmas Isten, mért van a sorsom
Igy elhibázva?

Hős katonáink! Mért nem lehetek
Véres csatákba én is veletek?
Ólmi, ki néptük bántja, gyalázza —
Irgalmas Isten, mért van a sorsom
Igy elhibázva?

NAGY LAJOS.

Virághullás — rügyfakadás.

Irtó: Szamosy.

A nap lefűt a láthatár peremén, helyet adván szomszédjának, a nagyfűző holdnak, mely a lilászínű égbolton csakhamar megjelenik. A magas nyárfák reszketnek, amint egy kis szellő éri az őket. Szinte kísérteties ez a természetadta csendben, amely a Jordánfalva felé vezető utat különben oly kellemes teszi. Ennek az utnak egyik fordulójánál alacsony, szalmatetős házcserke áll. Piciny kertecskéje zárja körül, teleltetve magasra nyúló mályvárózsával, margarétával, árvácskával és egyéb illatos virággal. Idele-nna borongós csend, odafent örök vidámság... Mosolyognak a csillagok, mosolyog a hold is... Milyen kacsiánus nevet be a banyított ablakon, hogy rákacsog arra a szőpárcu lányra. Bánkódol? Óh, te eszesi! Hány férfi van még a világban. Érdemes is azért az egyért szomorkodni, megkeseríteni az életet, mikor az olyan édes... Ókalanóság, majd kivered a fejedből...

— Kiverem, igen, kiverem. Csak kiverném,

½ Watt- Osram-Lámpa

Uj villamos
fényforrás

600 tól 1000 gyertyafényig, belső és külső világításra.
Pótolja az ilyámpát! Szécsereze ános!
Egyszerű és olcsó szerelés!

munka zavartan folytatására. Csak hogy buzdítással egygyágában még nem képesítettük a társadalmat és gyökereiben megzavart gazdasági szervezetet a gazdasági élet folytonosságára megővésére. Amint hogy lehetetlen a háború alatt a jöletti intézkedésekről való gondoskodást egyedül a társadalom tevékenységére bízni, akként a közgazdasági élet folytatásához is az állami szervezet hatóságos közreműködése szükséges.

Az államhatolomnak is hozzá kell járulnia a maga nagy és nálunk mindent felölő eszközeivel a közgazdasági élet funkcionálásának lehetővé tételéhez.

Addig, amíg a vasutak, a posta, a távirtda, nem funkcionálnak ismét zavartalanul és rendszeren, a közgazdasági forgalom normális mérlebe vissza nem térhet. A gazdasági intézmények tekintetében a mobilizálás befejeztével meg kell szünnie a hadiállapotnak. Amint hogy egészen természetes és jogosult, hogy a seregek felvonulásának idejére az egész állami apparátust a hadi cél foglalja le, azonképen a felvonulás befejeztével ismét jogába lép a közgazdasági érdekek szempontja, amelyet kielégítetlenül hagyni nem szabad, ha seregeink akcióképességét magát nem akarjuk gyöngyíteni a magunk gazdasági életterejének gyengítésével.

Nézünk csak e tekintetben is a hatalmas Németbirodalom példáját, ahol a vasutak forgalmában a normális menetrend csaknem teljesen helyreállott. E nélkül nálunk sem képzelhető el a rendes gazdasági élet visszatérése, mert a mezőgazdasági termelés normális elszállítása, a közlelmezés, az iparnak nyers- és segédanyagokkal való ellátása, a kereskedelmi forgalom újból való megindulása a vasutak rendes működése

nélkül ki van zárva. De egyébként is a hatóságai intézkedések egész sorozatát tapasztalhattuk, amelyek a gazdasági forgalom zavartalan menetét megnehezítik. Ha szabad magunkat úgy kifejeznünk, az első háborús igazalomban számos elhamarkodott intézkedés történt, amelyeknek célszerűtlensége ma már nyilvánvaló és a hatóságok maguk iparkodnak ezeket mostan jóvátenni.

Ha azt akarjuk, hogy az ország közgazdasági élete ismét a rendes kerékvágásba sodorjon vissza, nem elég a társadalmat és az egyént munkára serkenteni, hanem adják meg a hatóságok a normális munka lehetőségét azzal, hogy a kezükben összpontosított nagy irányítói hatalmat célszerűen és a gazdasági élet igényeinek figyelembevételével gyakorolják.

Szól az ágyu.

A szeszélyes sors épen ezt az esztendő szemellete ki, hogy örökké beavódjék véres dicőséggel és halálos keserrel teljes neve a historába s ezt a nemzedéket, hogy felelőj öritse a nagyság és nyomor helyét.

Nevek ekkéntek örül az égig, melyeket századok embermilliók fognak érzni elméjökben és nevek zuhannak a mélységbe, melyeket bosszuval, haraggal, gyűlölettel fognak emlegetni mindvégig.

Egy óceán morog körülöttünk, melyen népek és koronák inganak. Királyok futnak, kik soha nem is álmodtak mily közel a koronához a koldus és a vándorbot.

Az események eszeveszetteen rohannak s a véres kavargások, fantasztikus gomolyból félelmes méreteken emelkedik ki a jelen háború félelmes marmuthja a 42 centiméteres ágyu, hogy rémületbe ejtse a földgolyó agyarkodó népeit. Ez a hadi szolgálatra kényszerített, lefaluolt Promethes, mely egy leheltével páncélos tornyokat, várakat hajókat sópó

el a pusztit mindent, mióta égből alázállott csuda-szörny volna.

Századok emez ágyusodája az, melynek születését évtizedek óta lesték. Hízen az emberiség évtizedek óta egyebet sem tesz, mint hogy győtri erőlteti, fojtogtja, préseli agyát, minél pusztítóbb hadi eszköz megteremtésén, — mert minden fontosabb találmánynak elő és utógondolata a háború volt s reszketve lesték a népek, melyeknek gondolatait fogja megdálni a végzet a legóriásabb gondolatlalt, melylyel elfojja sópóru' a gyengebbeket.

Igen ott áll a nagy Behemot, óvé a esata uvertörje és fmléjja is. Ó a esatki refrénje, ó hozzá tér vissza minden versszak. Ó teszi le az első gorzót ó adja meg az utolsó lökést s ha a lelkesedés és az ágyu frizyre lép, ebből rendszeren márvány és ércszobrok születnek.

Kardelen sorunk. A világcata legjavában folyik, füstölög porzik Oroszország határán. Nyugtalan szemünk egyre utazik két nagy titok birodalmába, a föld és az ég rejtelmeibe. A magyar zászlók, melyeket az Orosz 85 év óta mutogat diadala jel-ként, megmozdulnak, amint a szellő szárnyain hozzájuk jut, hogy magyar bakák, derék huszárok orosz ágyukat, muszka zászlókat vittek cserébe, oda a magyar földre

A 42 centiméteres pedig egyre bömböl ezer halált, öntve, rémületbe ejtve elleneinket, mintha az utolsó ítélet requiemje szólna.

Mit tartogat számunkra a föld haragja s mit a nyári ég mosolya, ki tudja?

A távolból azonban zeug a reményesség himnusza és ennek kiserelőben közelegnek az elfogott orosz ágyúk és szomorkodó muszka zászlók. — A 42 centiméteres pedig egyre bömböl, szájból valóságos meteorokat köpköd hogy leborotválja a föld színeről a várakat, melyeket a revans várszagu leleménye 14 évig épített.

— A Deák-tér disztelenosága. Az Első Magyar díszes palotája még réb kibontakozott az állványok erdeje közl, azonban a vállalkozó összes holmii még mindig ott disztelenkednek a felső templom előtti téren, a helyet foglalva. Amennyiben azokra még tudomásunk szerint szükség nincsen s helyi és szűpesség szempontjából is ott helyet nem foglaltathatnak, nagyon jól tenné a vállalkozó ur, ha azokat onnét elhordatná.

ha lehetne. Nem lehet, de hogy is lehetne. Milyen arisztokratikus arca volt, sasorral, kiesiny fekete angolbusszal. Minő edes volt a csókja, mikor eszeveszieszind száját az enyémre tapasztotta. Boldog idő, hogy lettél? megjöttél — elünnél: ez a szerelem...

Karjára hajította a fejét és a falra futtatott vadslógon egy eltévedt lerele törölgette a könnyeit. Sirt, igen keserves sirt. Azokkal a drága gyöngyszemekkel öszegyülttek a mult emlékei és az olyan jó volt. Megkönyömitte a testét, lélkét, hiszen körül rövid időre a keserű pohár eszeppenként, hogy másnapra ismét megteljen. Es ez így ment napról napra. Megtelt a pohár napközben, este pedig kiürült. A hold is sokszor kiröhögte: felejtis, felejtis, lassz majd helyette más. Szébb is, jobb is meg gazdagabb is.

Négy év multán Sárka még mindig ott sir-dogált az ablaknál. E nélkül nem is tudott lenyugodni; napi szükségletéhez tartozott, mint az estlő imádság. Ezzel tartozott Pistának, annak a szép embernek, aki nem lehetett az övé. Miért nem? Mert a stúli nem engedték. Ilyen szegény leányt nem hozol a családba. Nem mernék a falon függő ósínknak a szemébe nézni gyalyatos tetted miatt. Nem, az lehetetlen. Ha szépső nem használ, kitagadunk Panktum.

Pista t-hát felesomagolt és elutazott, valahová a tiroli berek közé felejteti. Hasztalan. Este, mikor a hold előbukkant az esti sárak, a hatalmas hegyek mögül, majd mikor az esti szellő végig futott a tálelvi fákön, észbe jutott minden. A Jordánfalvára vezető út a tiszta fehérre meszelt házál, illatos kerttel, Sárkával az ablakban. Eszébe jutott a bucsujuk is, amit akkor vetek egymástól, mikor Pistának utczára kellett lsten tegyen boldogja — mondta zakaloma Sárka, szereti foglak örökké — börtöge földalomban Pista. Oh ez a bucsu. Jobb lett volna előbb meghalni, hogy ne kellett volna végigszenevni. Vajon Sárka elfelejtette-e azóta? okoskodott Pista. Bizonyára esinos fátalemberke udvarol neki az ablakon keresztül s nevetem már a négy esztendő ki-koptatta szívéből.

Pedig látta volna Pista azt az előbb babaszorú kis leányt, mennyire fonyasztotta őt a boldogtalanság, mennyi könnyet facsart ki szeméből a fájdalom

— Felejtettél fiam? — kérdezte a Pista anyja, malatt átolelte.

Holnap megmondhatom édesanyém, de ma még nem.

— Ma még nem? Különös.

— Igen, ma még nem.

Pista, hogy másfelé terelje a beszédet rápa-

rancsolt a várakozó szolgára, hogy ké-zítsen vizet, mivel lemoshatja magáról a hosszú ut porát, a prászkló vonat füstjét. Mialatt átöltözött folyton arra gondolt, hogy Sárka emlékezetéből eltűnt ő. Nagyon szeretett — nem hiúmn, hogy négy esztendő homályba burkolt volna.

Sietve öltözött úgy, hogy nemokára kiút lehetett abból a házból, amely négy év rábságra ittelte. Hiába, az arisztokrata háznak is vannak szomorú történetei. Azután, mikor már egy tornya sem látszott a kastélynak, megindult lassan, gondolatokba melyedve, ahogyan négy év előtt szokott. Cél nélkül barangolt: megbottolt egy-egy kőbe, ami kizökkenette a gondolatok medréből, de csak rövid időre. Ismét visszazökent a régi korékvágásba és a Jordánfalva felé vezetó úton haladt ama kis házikóhoz, amelyben Sárka, az ő mindene lakott. Este volt már mire odaért: A hold most is kacagott, mint máskor lehetne, nem lehet felejteti, lehetne. Nem törődött a gunyolódás-ával, hanem ment egyenesen az ablakhoz. Azt most is valaha találta, mint azelőtt, most is egy leányfej volt látható benne, mint azelőtt. Oh, de a két leány között nagy különbség volt. A régi leány énekel ilyenkor, kiváncsian duxvén ki felejtettél? fejesekjéjét a várudól felé, hogy jön-e már. Es az az új leány búsan hajtja le fejtét eltemetkezve piciny kacsóiba.

HIREK.

Szczonképek.

— **Bucszukodás** Hosszu asztal mellett barna képu, kérges tenyeru katonygyerek. Gomblyukukban ősi róza. sapkájukon nemzetiszin kokárda. Keblökön Mária érem. Polharazgatás mellett, vig nó-tázás közben szólásra emelkedik egy kiskomáromi szőke legény, kibontja a Szűz Máriával ékesített lo-bogozót s megható, egyszerű szavakban így szól: „Testvéreim! Holnap indulunk, búcsút veszünk és édes itthonunkot, kicsi családjainköt. Ne felejtsetek hogy ez a zászlónkon levő édes anyuk segített a minden-napi munkában, — ehhez imádkoztunk, ehhez könyörögtünk minden bajunkban, ez segített bennün- ket minden dolgunkban. Ne hagyjuk el a zászlót, ne engedjük a mi megtámadott édes hazánkat, menjünk bátran ellenségeink ellen, ez amit mindenkor édes anyánk, megvédelmez, győzelme az agút ott is ben- nünket. „Isten úgy segítjen bennünket!” S cseng a polár. felnyúl magasra a zászló, lovpa letérődnék a legények egy-egy könyvet s egy haza indított sóhaj után felharsan újra az ének:

Akárhogyan dörög az ágyu
Mégsem félünk mi Szerbiát.

S mennek, mennek, már ott is vannak, ott járnak a Szűz Máriás ékes lobogó után a golyók zaporában.

— **A kávéház előtt** Kerek márvány asztal, körötte a tudománytól s félvilágosodottságtól duzzadó nagy táltosok, Hötzendorf Konrádok s a kikönyör- gött, itthonragadt irodabeli vitézek. Mind jól érte- sult, mind nagy stratégia és pályáztatott hadvezéri talentum. Előttök a „Világ”, „Pester Lloyd” stb., agyukban melység és tudomány. Mind bátor, mind vakmerő. S milyen jól tudják ők, hogy kelleme Oroszországot megsemmisíteni! De perze itthon, a terkepén, okollal döngöttei s a hadvezérséget lekriz- tizálni. S ők ott vannak, tántorítlanul, következe- tesen mindennap, — a kávéház előtt s verik az Oroszt.

— **Galicziában** Talpig, átig foglyverben a legenyseg. Ezrivel hull a golyó s dühösen svitának

Pista már nem tudott uralkodni magán és oda- rohant, megfogta azzanuk lány fehér kezét és meg- öskölte.

— Szeretsz-e még Sárka? — kérdezte ful- dokolva.

— Oh — hát maga hogy került ide? Azt hittem, már talán meg is halt. Nem, eressze el a kezemet és menjen, menjen felejtani. Én megörzöm a maga emléket, de maga felejtjen. Menjen. Isten áldja.

Forró arcát eltakarta egyik kezével, de a má- sikat nem bírta kiszabadítani a Pistából, pedig mennyire szeretett volna elmenekülni.

— Nem engedel el — mondta, még jobban megszorítva a kis ujjakat. Sárka te nem szeretsz már engem. Lásd én nem tudtalak elfeledni és te igen. Ugy fá a szivem, hogy szinte sajnó bol- hát már igazán nem szeretsz? A leány nem tudott ellentállania, — Pista karjába omlott és szerettel- simogatta meg annak gondterhelt homlokát.

— Szeretlek, nagyon szeretlek. — de az édes- anyád.

— Sárka, nagykoru vagyok, majd dolgozni fogok, nem kell a vagyon, a név. Szeresd és szob- bet a nevesi névvel, tesszen pódiál a gondos és jó férj neved. Ugy-e, mennyivel szebben hangzik ez?

felelték a gyilkos ágyulövegek. S a legény a kérges tenyeru paraszt nem riad meg. Megszorítja fogye- rért, őszesekörja fogait s tüzel, rohan szaronyasz- zagez előre. Egyik marcona fia lábán már két sebből verzik, de nem tágt, megy előre. S amikor a sorból kiparancsolják s horogágra teszik, hogy be- ketőzzék, — felszökik, átsiklik a tuloldalra s tüzel, — rohan előre a Szűz Máriával ékes zászló után s ott — sik el annak oldala mellett, egy halk sóhajjal ajának: „Édes Anyám!” S lezárja szemét.

— **Iskolai értesítés.** A helybeli kath. fő- gimnáziumban a tanulók felvétele szeptember 11. és 12-én délelőtől 9—12-ig, délután 3—5-ig. 13-án délelőtől 9—12-ig történik azon figyelmzetéssel, hogy vidéki tanulók a nevelési osztályra csak 13-án vételnek fel. A beírásra minden tanuló tartozik magá- val hozni az előző évről szóló bizonyítványt. Az I osztályba beíratkozók bemutatni kötel-sek a szülőiesi anyakönyvi kivonatot és az újraelitási bizonyítványt. A beírás alkalmával összesen 12 kor. 70 fill. fizetendő és pedig a négy világi rendes tanár nyugdíjára a törvény újabb rendelkezése szerint 3 kor. 20 fill., felvételi díjra 5 koronát, ének-zeneidjára 2 koronát az évrégi Értesítőre 1 kor. 50 fill., az újú könyv- tarra 1 koronát. Figyelmzetetük a helybeli tanuló- ka, hogy mivel előbb jelentkezzenek, nehogy a helyszűke miatt kizsurljanak az iskolából.

A z igazgatóság.

— **Az izraelita őszii nagyünnep**ek f. évi szeptember 20-án vasárnap este fognak megkezdődni. A helybeli izr. hitközség előjárósága már megtette a szükséges előkészületeket. A templomi ülések tu- ladonosai a napokban megkapják belépő jegyiket, a templomlélek bírői pedig jegyeiket a hitközségi irodában váltják ki. Szükséges azonban, hogy ez utóbbi legkésőbb f. hó 13-ig megtegyék, mert különben az ülések másoknak adának bérbe. Szegény- nyek, ha ezért a hitközségi irodában jelentkeznek, díjtalanul kapnak belépő jegyeiket és templomléseket. Hogy a nagytemplomi karzatok tulzsfolva ne legyenek s minden templomlatogató megfelelő helyet kaphasson, a hitközség az iskoláépületben levő kis- templom női karzatát kibővítette; ugyanúgy a viláms- világiást bevezette.

— **Ehhalasztott befizetések.** A Nagykani- zsi Takarékpénztár által alapított Összegyűző Szö- vetkezettel a keddi ünnep miatt a befizetéseket pen- teken tartják meg.

A Delizai Takarékpénztárral Egyesült Össe- gyűző Szövetkezettel a folyó hó 8-ra eső befizeté- sek az ünnep miatt 11-én vagyis pénteken délelőtől tartatnak meg.

— **Esketés a vasútállomáson.** Ugy mon- duk el, a mint történt; nem igyekeztük szines szavak- kal tarkítani azt a jelenetet, melyre egy hősi kor- veti legragyogóbb szímet.

Már alkonyodott, lehanyatlóban volt délután a nyárvégi nap, mikor a kőbányai vasuti pályaudvarra berohogott egy hosszú vonat, katonákat hozva a del- vidékről, hogy elszállítsa őket a nagy hajlartár szü- helyere; északra. Mint minden katonavonatot, ezt is szízi, talán ezrei várták a közönségnek, de hogy ezáltal a lelkes ováción kívül egyéb is készni, erre rávallott az, hogy a pályaudvaron megjelent B á r e z y István dr. polgármester is a titkárral és egy tanács- jegyzővel és hogy azon szűkebb körü társaságban, mely a polgármestert övezte, mindenképpen észre- vehető volt hogy valami szokatlan ünnepségre készült. Az is volt; szokatlan és feleld-telentül megkapó bűnepség. A berohogó vonatról többek között leszá- lyó delegez huszár, egy közismert és előkelő budá- pesti vitéz sarja. Ői várta a polgármestert és a társa- sága mely aztán bevonult vele az egyik várterembe és itt a polgármester — miután a diszponáció dolga már rendezve volt — a fiatalembert megeskette

mátkájával, egy másik uri fami győzőrdő leányával. Pár percig tartott az egész s végül este beszéde is csak ennyi volt:

— Rendkívüli időket élünk Kíánom, legyen rendkívüli az önök boldogsága is

Egy kérszorítás, egy csók és már nyitották is a váróterem ajtaját, mely előtt rangeltöz közön- ség várta kintjüket, élmezre aatal asszonyt és a hadba induló urat. Mire a napbukott a nyugati látóhatáron, már meg is indult ésszu vonat észak felé. Egy ideig még látszott egy fél kezdő lobo- gása, aztán, hogy visszatérjen városba, a me- nyecske is kocsibaült — az assál. Valóban, rendkívüli lesz majd az ő megeredelt boldogságuk, ha majd, mint a győzelmes Magyarország gyermekei- nek lesz bennü részük

— **Berger-féle gyógy- és hygienikus szappanjai,** G. Hell et Comp. Trgan és Wien, Hötterstorferstrasse 11—13. világűhűnek öre- dendek. A Berger-féle tömör kátrány szappan be- helyt a folyékony egy oly összetett átrány szappan használatik bírójak haj és szálkorpora ellen és mint hamuvészó szer. Ár a Budapesti K. 150. cskis Hell et Comp. névalírásal vádi. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

Legújabb hírek a hábruról.

Bécs szept. 7. Hölér vezérőrnagya vezérkai főnök helyettese az elmúlt éjjel hivatalon jelenti, hogy a Danki hadserég ismét heves harcban áll, hadserégeink arcvonalának többi részein a nap két nagy estái után aránylag nyugalom uralkodik,

Miniszterelnökség sajtóosztálya

Irodalom.

Uj Idők Szépirodalmi, művészeti és tár- sadalmi képes hetilap. Szerkeszti: Harocz Ferenc. Minden egyes száma a legérdekesebb tartalommal s a legzesebb képekkel jelenik meg. Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára felévre 10 korona negyed- évre 5 korona. Sz-résztőség és kiadóhivatal Budá- pest, VI. Andrássy ut. 16. sz. Mutatványszámot in- gyen küld a kiadóhivatal.

— **Á Magyar Lányok** — szépirodalmi ké- pes hetilap, fiatal leányok számára Szerkeszti Tutsek Anna. Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű szép képpel és nagyon érdekes tar- talommal jelenik meg. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, felévre 6 korona, negyedévre 3 kor. Szer- kesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy ut. 16. szám. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Amit a király mondott!

Könyves Kálmán király irté messze terjedt, mert Magyarország tengerpartot szerzett. Hódító útjában Adráz érve, megállta Fiume város közelében, sőt nézett a tájon s gyökeret vert lába, azt a Quarnerot maga előtt látta, merengőből csak akkor tért magához, midőn egy költőtség járult a királyhoz. Meghódolni jó a város podesztája, mellette vele jött szepes lánya, ki mint legbesebb termék a tájnak, aranyszínű italt nyújtja a kilynek. A király hörpintet, csemetintet nérvével, izlelé a nedűt nagy székértelmév, aztán a serleget fenéig írté, frissítő hatást minden ize érzé. Kérdező a király: ez ilyen ital volt, mely reá rogtón ily jó hatás gyakorolt? Felelt a podeszta: „Felsőleges királyunk, borpárlat: cognac ez, melyet itt csinálnak!” Szólt a király: „Mig itt leszünk Fiumében, kapjon ez italból mind-egyik vitém! Könnyen álljuk majd ki az ut fáradalmát, lesz magyar tengerpart s meghódol a dalmát.” . . . Kálmán király eme bölcs elrendelése, volt a gyár első nagy magyar elndelése! Fennáll máig a gyár, az „Adriatic”, borpárló gyáraknak legnagyobbika! Cognacja azóta leve világghír, mert frissít, erősít s mindenkép jóízú s ahogy izlett hajdan Kálmán királyunknak, azóta époly jól izlik mindnyájunknak! S e királyi italt ma bárki ihatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja. Saját érdekünkben csak arra ügyeljünk: „Fiumeit” kérjünk és mást el ne vegyünk! Fiumei cognac! Erőt, erélyt adó, csüggedő fáradra életetőg ható! Ki valami nagyot akar véghez vinni! Annak csak ebből a cognacból kell inni!

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán szanatóriuma- és vízgyógyintézeté felnőttek- és gyermekek számára, Abbáziában.

Erősítő és edző hízáló-kurák egész éven át. Gyermekek 7 éven felül kíséret nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Főzzél ésszel. Ez a modern asszony elve. A „rég bevált titkos receptek” idejüket multák. Ma a főcél a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát vezetni, ezért jó gazdaszonyok dr. Outker-féle sütpört használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak, meg ezenfelül biztosított nyújt bármiféle szükemény sikeres elkészítésére. A vilagos fej a legszebb és legáltalóbb symboluma ezen kiváló konyhaszernek. Ezen fej mintegy figyelmeztet arra, hogy „Főzzél ésszel!” III.

MILKA
KITÜNO ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE
Suchard

Berger gyógy-kátrányszappana
G. Hell & Comp.-tól.
Kiváló orvosi ajánlat, az Európa legelőbb államban a legújabb eredmények alapján készítették.
Bőrükítés ellen
különböző krónikus bajok és kitérők, valamint bőj- és székalkorpa ellen. Különösen az azúrok takarítási és higiéniai küldetésénél, a kerekasztalban előforduló egyéb ilyenmi gyártmányoknál. Működés bőségszakkal rá-
Berger kátrányos léncszappana.
Működés az gyermekeknek enyhítő hatású kátrányszappana
Berger glicerin kátrányszappana.
Tevésű kátrány nélkül a bőrre
Berger-féle Borax-szappan
pattanás, napfény, seplő, miltosor és más bőrbajok el-
len. Darabja tisztítással együtt 70 fillér.
Uj Berger-féle szappanok kátrányszappana.
Külön hátrón bőrhigiénizáskor, fej- és székalkorpa-
ellen, valamint kiváló hajmosószer. A szappanok 1000 koronák. Bergrer-féle szappanok: G. Hell & Comp.-tól az egész országban a legelőbb államban a legújabb eredmények alapján készítették.
Wien 1913. évi és 1906. évi párisi világkiállításokon arany-
érem. Kapható minden gyógyszerben, árucikkekben és szék-
alkorpa ellen. 11-12 Budapestben magyar és külföldön.
Török József gyógyszerésztőlban Királyutca 12. Mellette a
Moserer, Thalmeier és Seifert, Kucharsky, Függe-
szádnál, Belasovits, Teichgraber, Stiesel, Sander, Szé-
várszál, Novák, Nándorfi, Dalmány, Füzényei, Vári,
Kórut és K. H. és minden gyógyszerésztőlban, több dr.
észtőlban és illatszertőlban.

SZEMESNEK
kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelenség nem
ÁLL
egyéből, minthogy ne kívünk egy pillanatilg sem, hanem soron kívül vegyük igénybe
A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető
VILÁG
hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről.
annak határozottan
VAKNAK
kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy
AZ
ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az
ALAMIZSNA!

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a kipróbált „OTTOMÁN”- cigarettapapirt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA BUDAPEST.
VIII. RÁKÓCZI-ÚT 43. SZÁM.
ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.
A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobával. — 150 szoba, 5 koromától kezdődőleg.
Elsőrendű éttermek és kávéház, estánként magas színvonalu hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

<p>Megjelenik héttől és csütörtökön.</p> <p>Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Nagydávra 2 korona 60 fill. — Egyre szám ára 10 fill.</p>	<p>Felén szerkesztő: Banekovitch János</p>	<p>Főszerkesztő: Kemény László</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1</p> <p>Telefon: 192. — Hirdetések díjazásba szerint.</p>
<p>Sebesülések a háboruban és a hadi sebeszet.</p> <p>A nemrégiben lezajlott Balkán háborúk a mai hadi fővegek hatásáról és a tábori sebeszet segélyforrásairól számos tanulmányt nyújtottak.</p> <p>Mint hogy a helyek ahol a harc végement, közel vannak, ez a körülmény igen sok európai sebeszést tette lehetővé, hogy a sebesültek segítségére menjen, jelen legyen egyik vagy másik hadseregben s számot adhasson a tüzi fegyvereknek, az ágyuknak, puskáknak hatásáról, amelyek ugyanolyanok voltak, mint amilyenekkel a nagyhatalmak hadseregei vannak föllegyervezeve.</p> <p>Az ott megforduló chirurgusok közül már többen elbeszéltek, amit láttak és végeztek. A párisi kórházak orvosai, akik a különböző haretéri kórházakban megfordultak, leírták, hogy milyenek voltak a sebesültek,</p>	<p>akiket kezeltek, valamint az alkalmazott sebészeti beavatkozásokat is. A leírások közül azonban egy sincsen teljesebb, elevebb, tanulságosabb, mint az, amely dr. Laurent tollából a Prose Médicaleban jelent meg. Olvasóinkat bizonyára érdekelni fogja, hogy milyen a mai löveg hatása.</p> <p>Dr. Laurent, aki kórházi sebész és a brüsszeli szabad egyetem tanára, tizenegy hónapot töltött a Balkánon Drinápoly megszállásakor egy nagy tábori kórházban vezetve a sebészeti szolgálatot, az ostromlott városhoz egészen közel és alkalma volt látni igen sok katonát mindjárt azután, hogy megsebesültek. Majd a szövetségesek gyilkos háboruja közben az Alexandra kórházban működött Szófiában, ahová valamennyi sebesültet összegyűjtöttek. Egy hónap alatt 58.000 érkezett a szófiai pályaudvarra. Dr. Laurent tehát látta, kezelte és tanulmányozta a legkülönbözőbb sebesülteket és megállapításai igen nagy értékűek.</p> <p>Bulgáriának, amelynek sebesülteit dr.</p>	<p>Laurent kezelte, 4.300.000 lakosa van s e lakosságból több mint 500.000 a katoná. A török háború alatt 53.000 sebesült meg és 30.000 esett el; a szövetségesek háboruja alkalmával 62.000 volt a sebesültek és 16.000 az elesettek száma. Egészen véve tehát sebet kapott 150.600, amely számból egy esik minden három katonára és három jut minden 100 lakosra. A tényleges hadállomány-nak egy tizenketted része elesett, tehát minden harmadik vagy negyedik sebesülte egy esik.</p> <p>Ebben a statisztikában nincsen benne a betegségben elhaltak száma, ami szintén sokra rug. A halálozás a hadseregben tehát a normálnál nagyobb volt.</p> <p>Az elesettek 55 százaléka a fején kapott sebet, 35—40 százalék a törzsön és öt százalék a végtagokon. A koponyán kapott sebek a legveszedelmesebbek voltak, de az alsó test sebesülései okozták a közvetlenül és gyorsan bekövetkező elhalálozásoknak körülbelül egy harmad részét. A nagy csoportok</p>	

A vezényszó.

Odakint a sétatéri
Fák alatt
Kis gyerekek háborusdít
Játszanak.
Mind egyiknek fakard löge az
Oldalán;
Hogy büszkék rá, — de minek is
Mondanám?
Egy közülök legelő jár:
A vezér,
Állásával egy királyság
Fel nem ér!
A csapatot de büszkén is
Vezeti!
A francia, muszka, vadrád
Mi neki?!

Hej, ha itt most felhangzik az
„Előre!”

Jaj a rúnak, mind früstök lesz
Belőle
Hanem hiszen illik vagy nem
Illik a?
Változott a hadvezéri
Taktika.
„Vissza! Vissza!” Kiáltja a
Hadvezér — —
Tábornok ur! Mi történt az
Istenér?
Az történt, hogy Miska kilép
Mérgesen —
„Ezt a jelszót nem követem
Sohasem!
A csapatban marad, aki
Itt marad —
Hadvezérnek nem tűrök meg
— Szamarat! . . .

NAGY LAJOS.

Szakítás.

Nesztelen léptekkel jött be a szobába, hogy meglepje a kedvesét. A férfi az asztalra ráborult és aludt. Munkája közben érte el az álom. Írásai stanszát heverték körülötte, a tolla még a kezében volt és a tinta már rég kiszáradt belőle.

A leány lassan közeledett feléje és rá hajolva a férfira, kiálló hajfürtjével megcsiklandozta a nyakát.

Halk, ellejejtett nevetés követte mozdulatát. Ugy hangzott ez a nevetés ebben, a hideg sötét szobában, mint a madárcsengés és a börtön fenekén Belokacsogott a férfi feléje és az ijedt mozdulattal üzött föl.

— Jó reggelt, édes!

Az egész arca mosolygott és vöröses ajka csókra csuesorodott össze.

A férfi megdörzsölte előbb szemét, mintha álmat akarta volna előzni, majd magához szorítva a leány karcsu termetét, össze ösökölt minden kis helyet arcán, s mi a fürtök közül kikanakított.

Jaj de hideg van itt nálad! Hogy tudsz így ülte aludni? Bizonyára egész éjjel lumpoltál valahol és most jöttél meg, — esieseggett tovább a leány.

— De-hogy lumpoltam, egész éjjel dolgoztam s így nyomott el az álom.

Osram

dróflámpa

75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényvel

törései igen gyakran fordultak elő és általában nagyon komplikáltak voltak.

A sebesüléseknek 82—84 százaléka puskagolyótól eredt. 15—17 százaléka srappellettől és csak egy százaléka volt kézi fegyvertől származó.

A sebesülteknek 75 százaléka komplikációk nélkül gyógyult. Általában véve a sebeknek 10—12 százaléka volt a fejen, 1—2 százaléka a nyakon. 6—8 százaléka a háton, 9—12 százaléka a felső karon és a vállon. 7—9 az alkaron és könyökön. 22—29 százaléka a kézen. 1—2 százaléka a hason, 13—17 százaléka a combon és a térdén, 9—10 százaléka a lábszáron, 9—13 százaléka a lábon. A bőrön ejtett sebek 1—5 hét alatt gyógyultak, a lágyrészek sebei 4—6 hét alatt, a törések 4—9 hét alatt. A fertőzött sebeknek 40 százaléka srappellettől, 10—28 százaléka pedig puskagolyótól származott.

Ez az utolsó haboru statisztikája bolgár részről. Ezek a számok a körülmények szerint bizonyára változnak és mint Laurent mondja, „minden háborúnak megvan a maga sajátos physionomija”.

A balkáni háboruban használt golyók modern, kisméretű és könnyű golyók voltak. Veszedelemük főképen nagy gyorságukban rejlik. Közeli távolságokra, 300 vagy 500 méterre igazi robbanó hatásuk van; 1500 méterig még átütő hatásuk van, azontul a hatás csökken, most már csak sebesítő gyújtó zúzó.

A golyó behatolási pontja nagyon különböző külsőt nyújt. A bőr lehet karcolt, horzsolts, keresztül furt. mintha lyukasztóval

furták volna át, sőt szájjelmarangolt is; a nyílás néha teljesen észrevehetetlen. máskor 10—20 centiméteres a seb, ha a golyót kis távolságról lötték. Minthogy a katonák többnyire fekvő helyzetben lőnek, megfigyelhetünk több sebnilyást is; megtörtént, hogy a golyó behatolva a nyakon. kijött, majd belejutva a mellkasba ismét kijött a hónalj közelében. Gyakran a golyók a testet egész hosszabban átjárják, bejutva a vállon pl. a combon jönnek ki.

A rövid távolságra lőtt golyók némelykor valóban olyan sérülést idéznek elő, mint a robbanás, szétzúzzak a csontokat, amelyeket csontporrá változtatnak. az izmokat, inakat a vereket, idegeket egy bizonyos távolságig. Ugyanezeket a sérüléseket előidézhetik a srappellek, azok a golyók, amelyek eltérnek utjukból s a fenék vagy az oldal kerül elő és még szállás talajon vagy fákön leütődő, újra felugró és emiatt deformálódott golyók. Ezek a sérülések gyakran halálosak és olyan rettenetesek, hogy amint Laurent írja, a nuusztafi útközében sokan panszkodtak a bolgár katonák és tisztek közül, hogy az ellenség robbanó golyókat használ.

A lövedék általában átjárja, a testet anélkül, hogy abban megállana. Néha megmarad a szövetelekben. Négy srappell közül egy esetben és 10 golyó közül szintén egy esetben. Laurent az esetek 22 százalékában találta a testben lövedéket.

A srappellek egészen másszerű sérüléseket okoznak, mint a golyók. „Minthogy gyorsaságukat sokkal hamarabb elvesztik, mint a puskagolyók — mondja Laurent — a katonák könnyen észreveszik, amikor

srappell robban szét egy bizonyos távolságon s elég valami könnyű akadály, a gyalogsági borjú, főleg lassu menetben, elég egy lapát a fej megvédésére vagy elég egy kis fedezet, amelyet a fejre rátesznek. A katonák gyakran nevetik srappelt, gyakran megtörténnik, hogy srappellgolyókat találnak a katonaközpontokban, a ruhában, de soha nem találnak puskagolyót”. A gránát nem nagyon veszedelemes, csak ha 10 vagy 20 méternyire robban szét a csapat fölött. Törődékei nagyobb robbolást csinálnak, mint a golyó, de a robbolás gyakran : felszínesebb is. A sérülések kevésbé gyakoriak mint a golyónál, de gyakrabban fertőzöttek. Igaz, hogy a gyógyításuk is gyakoribb. Egy esetben Laurent egy 300 grammos srappelt tudott eltávolítani, egy szeb katoná bal mellüregében volt és az illető rövid idő alatt meggyógyult.

Ezek a főbb sérülési formák, amelyeket a mai fegyverek előidéznek.

Mi most a sebesz szerepe az ilyen bajokkal szemben?

Delorme francia főfelügyelő orvos monodta a francia sebeszgyezesület XXV. közgyűlésen: „a hadi sebeszetet ép ugy nem lehet többé rögtönözni, mint a többi szakot.” Laurent ugyanezt mondja: az ember nem válik csak ugy rögtön tábori sebeszé. „Megérkeztem — mondja — az operációk színhelyére s meg voltam győződve, hogy sebeszi gyakorlatom folytán jól betölthetem e köldetésem, de rögtön észrevettem, hogy semmi nem volt. A tábori sebeszet alapos hivatásos előkészületet követel. Az a nemzet amelyik bizik polgári orvosainak önfeláldozásában és így biztosítja a sebesültek gond-

— Igazat beszélés?
— Nem hazudom, — szölt komolyan a férfi.
— Hát mit firkáltál az egész éjjel össze?
kérte, — miközben az asztal fölé hajolt és nézte az egyenetlen sorokat.

— Bah, nem értek bulle semmit se.
A férfi kacagva vette ölébe a csöpséget és lezárta ajkát egy hosszú forró csökkel.

— Hát igazán szeretsz?
— Meddig?
— A mig szívem dobog.

A leány fel kapta fejét és erőszakosan kibontakozott karjaiból.

— Hazudsz! — kiáltotta. Szinte félelmetesen.
A férfi egy pereig megzavarodva nézett rá.
— De édes,

Hazudsz — kiáltotta most már szinte sirva a leány. — Te nem szeretsz engem, nekem menyasszonyod van.

— De édes, igazán nem értelek. — Beszélj világosan.

— Igen csalo vagy, képmutató vagy. Eddig hittem szerelmedben, de most már meggyőződtem, hogy ki vagy. Mindent tudok. Tudom, hogy véleghogy vagy és azt a másikat csak pénzéért veszed el. De engem azért még mindig szeretni akarsz.

A férfi ámulva halgatta a leleplezéseket és zavarral kiközdve alig bírt felelni.

— De édes hisz azért nem fog össze dólni a világ. Hisz marad mondtad, hogy csak pénzéért veszem el, ezentul is csak téged foglak szeretni, csak téged.

A leány heres zokogásba fakadt, majd el-el esukló hangon mondá.

Hát mégis igazat beszéltem. Pedig csak tréfából gyamsítottalak és te elárlatd magad.

De édes Istenem! — kiáltott most már indulatosan fel a férfi — hisz előbb-utóbb ugy is megmondtam volna. Ó belem bolondult a felajánlotta a kezét és a pénzt. Hisz tudod édes mily nehezen küzdök azért a nyomoruságos kenyérért. Nincs más menekvés számomra nem bírom így ki az életem.

— Mert gyáva vagy!
— Nem, édes, nem vagyok gyáva, de nem vagyok elég erős, hogy megküzdjem a sorssal. Ez az egész emberiség baja. Pénzért még a boldogságunkat is föladjozzuk. Nem igaz, hogy a padlászobábrn száraz kenyér mellett is van szerelem. A szerelmelet csak a gazdag, gondtalan emberek élvezik. Nem a szegény embernek való az. Mibaszom a szépségedből, a mosolyod nem terem ebédet és éhes maradok a csököd után is.

— Rettenetes dolgokat beszélés, szölt bízadvá leány.

De igazat. Ez a világrand logikus valami. Megtanult szenvedni és lemondani. . . .

A leány szeméből patakéént folyt a köny.

— Sirj édes, sirj. Most jól esik, de majd ha kiapadnak könyved, akkor elfogod feljuttetni a szép álmokat. Miket együtt álmodánk. Sirj helyettem is, sirasd elvesztett boldogságunkat. . . . Most pedig menj, menj édes, mert különben még megbánom, amit mondtam.

A leány pedig csak állt ott némán, mozdulatlan. A férfi meg mintha csak magának beszélne, susogott a lomtárba, a szerelem, nem nekünk való. Most a vér ugrál bennünk, de néhány év múlva ha belefárad a bizsergesbe elalszik, megfárad. Nincs örök szerelem.

Kimerülten dült hátra helyére. Arca tüzben égett és szemével befelé néz-it mintha át akarna élni az elmondottakat.

Pedig talán maga sem hitte el. Hisz olyan ez a szerelem, mint egy zene-mű, egy remek költemény, olyan szelid tiszta, mint a bölcsődébi álló csecesenő de ha felnő, szilás, hatalmas lesz, min az orkán.

Néma esőnd állt be. A leány keble, zihálása, belevegült az óra egyhangu ketyegésébe. Mindeztől hátrahódott székében és ucy látszott, mintha átlitak volna A leány végre mosz-leulul kelt föl helyéről és az ajtó felé indult.

A férfi mintha nem is látta volna, behunyta szemét erősen. A másik még egyszer vissza fordult. Könnyes szemek könyörögve tapadtak arcára, de a férfi behunyt szemével is látta. Pedig nem akarta látni, nem akart hallani. Kérdött önmagával és szerelmével.

Az ajtó halkán felnyilt és a leány kisurrant. A férfi kinyitotta a szemét. Mintha álomból kelt volna. Végig simította homlokát. A szoba üres volt. Rabarult a sötéttség.

— Vége! — hörög. És sirt.

zását háboru idején, a legnagyobb családoknak teszi ki magát. A polgári orvosok igen gyakran még olyan hadgyakorlatoknál sem lehetnek hívatottak, amelyek nagyon megközelítik a háborút: a Balkán most tele van nyomorultakkal és tehetetlenekkel, akiket a háboruhoz alkalmazott orvosi kiképzés megmenekíthetett volna.

Ez a sebészeti gyakorlat, amelynek részleteibe ezúttal nem hatolhatunk, egészen más, mint a polgári gyakorlat. Kivéve a vérómlás és infekció esetét, ahol a beavatkozás elmulasztathatlan, az utóbbi háborúkban szerzett gyakorlat azt bizonyította, hogy a műtétben nagyon óvatosnak kell lenni: sok esetben, amikor koponyasebekről vagy has-sérülésekről van szó, a halálzási szám nagyobb az operált sebesülteknél, mint másoknál és fertőződés veszélye, a rossz egészségi állapot, a katonák csekély ellentálló ereje, gyakran azt tuszik kötelességévé a katonai sebészeknek, hogy tartózkodjék tőle.

Ez nem azt jelenti, hogy semmit ne csináljon. A sebészek gyakorlottak legyenek az előzetes teendőben, készek legyenek a gyors beavatkozásra, minden hadiesetnek meg legyen a tabori Röntgen-kocsija, a megsebesült katonák már előre is legyenek oktatva arra nézve, hogy a töréseket valamennyire el tudják látni kötélekkel, minden ember maga tudjon bálni a saját sebkötészeivel, ami nekik roppant szolgálatokat tehet, az összes harcosoknál lényegesebb testrészek, amelyek leggyakrabban sebesülnek meg, mint a fej, kéz, szív végre legyenek sisakkal vagy eléggé ellenálló fémlemezekkel: ezek az utolsó háboru tanulsága.

Az ilyen tanulmányoknak, mint aminők Laurent doktoré, részük lehet sok sebesült életének megmentésében és kevésbé borzasztóvá tehetik a háborunak rettenetes következményeit.

Takarékoskodjunk!

Ez a felhívás lényegében mindenekelőtt az asszonyokhoz fordul. Ők azok, kik hazájuknak rengeteg nagy szolgálatot tehetnek anélkül, hogy családjukat észrevehető nélkülözéseknek tennék ki. A takarékoskodás nem annyira a keszkiadók eszökéntesét jelözoja (ámbar ez is feltétlen szükséges), mint inkább a rendelkezésünkre álló nyersanyag jobb kihasználását. Nehezen érhető, de mégis úgy van, hogy ma több a pénz, mint a nyarstemér. A háboru gondolatát legzserenesebb kimenetele sem változtat azon a tényen, hogy háborúközben az országközi árucseré meg van kötve, hogy a meglévő élelmiszer mennyisége megcsökkenthető, hogy mindazok, a milliók akik eddigelő termelők-jelenleg már csak fogyasztanak és pedig, köztársas erőfeszítések folytán, kétszer annyit, isten örízzen meg bennünket attól, hogy élelmiszereink kevés legyen drága hadseregünk részére. Mivel ennek semmiképen sem szabad sorra kerülnie, mégis annyit vessünk a hombárókból, hogy még a polgárság éhsége is csillapíttassék. A hombár, mint mondtuk, jól meglétt, de nem végtelen nagy! Az telát, aki érti, hogy hogyan

kell a saját, vagy embertársa egészségének kockázata nélkül, ennek az anyagkészletnek (nemcsak az élelmiszert értjük) egy részét értetlenül hagyni, amennyiben azt, amit tényleg felhasznál, hasznathatólag értékesítheti, az az államnak és a társadalomnak legalább is oly szolgálatot tesz, mintha ennek az értetlenül hagyott résznek értékét közpénzben adta volna oda.

Ne pazaroljatok, még ha telik is pénzetekből! Ne gyűjtösködj garmadárt az élelmiszert; az élelmiszerháru örözti nagy szákt listát, a sok szón a pénzben hiányzik a forgalomból s megdrágítja az árakat. Ez a vagyonosok előéleté, mely a jelen sűlyes időben a köze-váló tekintettel nem egészen szűcsés eljárás. A bőcses készlet másrészt pazarlásra is csábít. Ilyen módon az illető, mivel a háboru nemcsak néhány fogat tartani, önmaga-jegyekit elő idézni azt az állapotot, melyet annakidején ő maga fog a legnehezebben elviselhetni.

Csak azt fogyasztatok, ami feltétlenül kell! Csodálkozni fogtok, hogy mi mindon nem kell feltétlenül! Eljetelek egyszerűen. Az eddigi három helyett ozental csak kétél étel kerüljön az asztalra. Ne pazaroljatok el egy falat, egy deka húst sem: mert hadbavonult testvéreinktől vonjatok el. Igazságatok magatok a konyhát (jómódu emberek szakszónéja igen hajlik a pazarlás felé) s ne szűcsenkezzetek a maradékokat is felhasználni. Ne szűcsenkezzetek a vendégeket előtt (remélhetőleg csak a legkedvesebb barátaitokat látjátok most vendégekl), a világitással való takarékossg miatt. Tanuljatok az amerikai asszonytól, mint kell **száradékból** szappant főzni és tojarmaradékból turót csinálni! A csontokból mely pompás hamislevet készítek! Főzettek be mindent ami különben elromlik. Gyűnölésű, s minden zöldséget. A zúlvából és barackból ne engedjétek, hogy pálinkát főzzenek, mielőtt meg nem **öltöztek** volna élelmiszerrel szilvafozólékkal stb. Sok asszony eddigi hőbortja: a végünkűl befőzés, a jelenben szociális feladatú vált. Ne engedjétek elromolni a kenyermorzást, a kolbászveget, a félíz romlott almát. Most nemcsak magunknak, de az országnak is takarékoskodunk. Váltanak ki a szokatlan viszonyok szokatlan erőket! Nem mindnyájan lehetünk szerencsések harcoshatni, nem is segíthetünk mindnyájan, de a negatív segítségőre, a **takarékossgra** minden becsületos hazafi és honlőnr képes. Valamennyien egy család tagjai lettünk, egy szervezet sejtjeivé váltunk. A jelszó legyen ezental: Valamennyien egyévt, egy valamennyire!

St-1 E.

HIREK.

— Gyászmise és körmenet Ma d. r. 10 órák a helybeli r. k. plebánia templomban ünnepélyes gyászistentisztelet volt Erzsébet királyné emlékeztetőre, melyen a hatóságok képviselői is résztvettek Folyó hó 13-án vasárnap d. u. 5 órák a háboru szerencsés kimenetelért az alsó templomtól a felső templomhoz ünnepélyes megkerülő körmenet tartatik, melyre egy a testületet, mint az érdeklődő közönséget ezuton is megvárja a plebánia hivatal.

— Zala-Szent-Jakab a sebesültekről. Ez az alig néhány száz lelket számláló kis község ugyancsak kitett magát s derék tanítója Bors Lajos felhívására pár nap alatt 31 puha vánut, 41 inget, 28 alsóbárágot, 13 lepedőt, 57 zsebkendőt, 34 törülközőt hordott össze a sebesülteknak, melyet tegnap a helybeli gyűjtőtelepen leadtak a 38 k. 20 f. pedig a Vöröskeresztnek.

Tudjuk, hogy az igazi jóékonyság nem szereti, ha paugosan deárik. De e jól eső jelenséget mégis örömmel s az óhajással regisztráljuk, vagyis minden öthon maradt tanítónak s vezető egyéniségnek követendő példul szolgálta.

— Iskolai értesítés. A helybeli katb. fő-gimnáziumban a tanulók felvétele szeptember 11. és 12-én délelőtől hét 9—12 ig, délután 3—5-ig. 13-án délelőtől 9—12-ig történik azon figyelemztetéssel, hogy vidéki tanulók a negyedik osztályra csak 13-án véletnek fel. A beírása minden tanuló tartozik magával hozni az előző évről szóló bizonyítványt. Az I. osztályba beíratkozók bemutatni kötelesek a szülőitől anyakönyvi kivonatot és az újrólajlás bizonyítványt. A beírás alkalmával összesen 12 kor. 70 fill. fizetendő és pedig a négy világi rendes tanár nyugdíjára a törvény újabb rendelkezése szerint 3 kor. 20 fill., felvételi díjra 5 koronát, ének-zeneidijra 2 koronát, az evvegi Értesítőre 1 kor. 50 fill., az itju könyvtárra 1 koronát. Figyelemztetjük a helybeli tanulókat, hogy minél előbb jelentkezzenek, nehogy a helyszűke miatt kizsorzuljanak az iskolából.

Az igazgatóság.

— A vármegyei közgyűlés. A vármegyei törvényhatósági bizottság a hó 14-én a vármegyház gyűlés-termében fogja megtartani közgyűlését, melynek 131. pontja közl beunduket közelebből egy szem érdeket

— A mi legnagyobb ellenségeink. Nem a harcmezőn, nem Szerbiában s Oroszországban vannak csupán, hanem ugyazsámban iltion közöttük is, kik az élelmi szerreklő szabad uszolatjátunk s nyuzzak azok börtét, kiknek gyermekei ott a harcmezőn véreklők védelmezik azok vagyonát is, kik a közönség zsebére szabadon utazgatnak.

Nezzük csak ezt egy kissé. — A busza jelenlegi ára 28—29 korona s a nulla listát q 54—56 korona. A borjut eleven kilónként 80 fillért, a disznót 84 f. k. 20 fillért a legavát veszik s nem látunk? A borjuhuz kilónként 1 k. 60—3 kor., a disznóhuz 1 kor. 80 f.—2 kor. Nem említe a sokszor elvezethetn könyeret s az ugyzólva semmivé összeszuszorodott kiflit s személyt, mely gyakran félnyersen kerül a forgalomba, helyén valónak látóok, ha hatóságunk az árak szigoru megszásásáról gondoskodna vagy ami még hatliatosabb ellenszer s a legelőb városban már gondoskodás tárgyát képezi, a hatósági huszék és rüde felállítását szorgalmazná közönségünk.

— Mikor nyitnak a népiszkola?

A jelen körülmények között szinte lehetetlen még megpösolni is, mikor lehet megnyitani az elemi népiszkolákat, amennyiben azok vagy sorkatonasággal vannak tele vagy kórháznak vannak átalakítva, lévén most mindenesetre a katonaság dolgai az elsődrendű kérdés. E bizonytalanság nagyon sok szűlőt aggaszt, különösen azokat, kiknek fia jövöre középiskolára menneken, hogy így esetleg sokat mulasztanak s nem tudják megállani majdan helyöket. De leginkább megfogják érezni az első osztályt végzett növendékek, kiknek fejből így bizony-bizony alparolog az a kis tudomány, különösen ha a megnyitás még soká késik. No de roméjük a legjobbat. A háboru alkore mindon megfog. győgyítani, minden aggodalmat el fog oszlatni.

— Az „URANUS” színházban minden a legérdekesebb műsorra talál a közönség. A vasárnap gazdag és nagyon érdekes műsorra már előre felhívjuk olvasónk szíves figyelmét. Az igazgatóság nem sejtél sem firtadságot, sem anyagi áldozatot, hogy a n. é. közönség igényeit kielégítse. Bövebbet a falragaszok!

Amit a király mondott!

Könyves Kálmán király hite messze terjedt, mert Magyarországnak tengerpartot szerzett. Hódító utjában Adriához érve, megálta Fiume város közelébe. Szétnézett a tájon s egykeret vert lába, amint a Quarnerot maga előtt látta, merengéséből csak akkor tért magához, midőn egy köldöttség járult a királyhoz. Meghódolni jött a város podesztája, mellette vele jött szépséges lánya, ki mint legbecsebb termekét a tájnak, aranyszínű italt nyujta a királynak. A király hörpintett, cseintített nyelvével, izelélé a nedét nagy szakértelmével, aztán a serleget fenéig űrté, frissítő hatását minden ize érzé. Kérdezé a király: ez milyen ital volt, mely reá rögtön ily jó hatást gyakorolt? Felelt a podeszta: „Felsőges királyunk, borpárlat: cognac ez, melyet itt csinálunk!” Szólt a király: „Mig itt leszünk Fiumében, kapjon ez italból mind-egyik vitézem! Könnyen álljuk majd ki az ut fáradsalmát, lesz magyar tengerpart s meghódol a dalmát.” . . . Kálmán király eme böles elrendelése, volt a gyár első nagy magyar rendelése! Fennáll maig a gyár, az „Adriatica”, borpárló gyáraknak legnagyobbika! Cognacja azóta leve világhírű, mert frissít, erősít s mindenkép józú s ahogy izlett hajdan Kálmán királyunknak, azóta époly jól izlik mindnyájunknak! S e királyi italt ma bárki ihatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja. Saját érdekünkben csak arra ügyeljünk: „Fiumeit” kérjünk és mást el ne vegyünk! Fiumei cognac! Erőt, erélyt adó, csüggedő fáradsra életötleg ható Ki valami nagyot akar véghez vinni: Annak csak ebből a cognacból kell inni:

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán szanatóriuma- és vizgyógyintézeté felnöttek- és gyermekek számára, Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák egész éven át. Gyermekek 7 éven felül kíséret nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kiprohált

„OTTOMÁN” - cigarettapapirt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

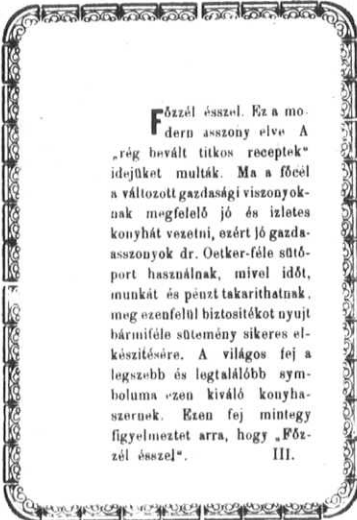
BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS, KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobával. 150 szoba, 5 koronától kezdődőleg. —

Elsőrendű éttermek és kávéház, esténként magas színvonalu hangverseny.

Főzél ésszel. Ez a modern asszony elve. A „rég bevált titkos receptek” idejüket multák. Ma a főzel a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát vezetni, ezért jó gazdaszonyok dr. Oetker-féle stúport használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak meg ezenfelül biztosítékot nyujt hármiféle sitemény sikeres elkészítésére. A világos fej a legszebb és legtalálóbb symboluma ezen kiváló konyhaszernek. Ezen fej mintegy figyelmeztet arra, hogy „Főzél ésszel.” III.

Berger Gyógy-kátrányszappana
G. Hall & Comp-tól.
Kiváló orvosi ajánlat és Európa legjobb Államában a legjobb eredményű gyógyászati készítménye.

bőrkiülés ellen
Különböző króduális beteg és kiütések, valamint haj-és szőszalkorpa ellen. Tartalmán 40 szazalék fakátrányt és tejsavszappant, mely a bőrszöveteket előforduló egyéb ártalmas gyártmányoktól, makros kórokozóktól teljesen hatáson kívül tartja.

Berger kátrányos kátrányszappana.
Nőknek és gyermekeknek legjobb hatáson kátrányszappana

Berger glicerín kátrányszappana.
Tevább kátrány nélkül a hirt.

Berger-féle Borax-szappan
pelmény, szappan, amely, szappan és más kátrányok elvonása után marad meg a bőrön.

Uj: Berger lejtőcsúszó kátrány-szappana.
Kiváló hatású kátrány-szappanok, melyek a szőszalkorpa elleni hatásukat a kátrány-szappanokhoz képest 100 szazalékot megéri.

G. Hall & Comp.-től
Kiváló minőségű kátrány-szappanok, melyek a szőszalkorpa elleni hatásukat a kátrány-szappanokhoz képest 100 szazalékot megéri.

G. Hall & Comp.-től
Kiváló minőségű kátrány-szappanok, melyek a szőszalkorpa elleni hatásukat a kátrány-szappanokhoz képest 100 szazalékot megéri.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, mint hogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hárton és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 6 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladv. szerkesztő

Banekovich János

Főszerkesztő

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerelt.

A mikor csendes minden.

Néma, ünnepi csend a csatatéren. Az élet-halálra menő tusakodás utan elhaladtak a nehéz ágyuk, hüvelybe vonultak az éles szuronyok, gulába a puskák s elmélázva pihen a legénység, lelkük haza-haza pillant a csendes otthon felé, hol feltölt remegéssel rebegnek imát életükért.

Fent is — lent is a gránicokon csendes alkonyat, majd éj borul a csatamezőre, mire innen is tul is megszámláltak, bekötöztették a nehéz sebesülteket s elhakarították, elhantolták a nap forró hevében oszlásnak induló holttesteket. S az elhagyottnak látszó éjszakában ott éber tűzként a hazaszeretet geniusza, míg a csillagos égboltról a mosolygó teli hold bevilágítja isteni lámpájával a legveszedelmesebb pontokat is, hogy katonáink, kik semmitől meg nem rettenve, semmitől vissza nem riadva, szilárd hűség-gel állnak őrt a ki nem fogyó patkányhad betörése ellen, minden mozdulatát leshessék

ki adáz, reánk ármánykodó s agyarkodó elleneinknek.

S amíg fent, az északkeleti, kémekkel rég agyon meg agyonhálózott területen az ugorkafaló muszka érzi, hogy leigázott nepei, az oroszlegyek sóváron várják hadainkat, hogy meghozzák nekik a folszabadulást, a legszényenletesebb, legnyomasztóbb járom alól s az eddig agyongyötört zsidósághoz könyörögve eszeveszotten kapkodó fűhöz-falhoz, dühösen esatogtatva fogait kozákjaival, kiket huszárjaink pozdorjává szednek szét minden támadásnál; — addig lent a másik, a szennyes darócba burkolt, embertelenül küzdő vad rokon fajzata, a legutóbbi nagy vérvesztés után is újból neki bátorodva, vakmerő módon átmereszkedik a vízen s az igazságos nemzetistól suttogott ezrével hagyja itt fogát a sok magyar vérrel megszentelt magyar földön s katonáink szuronyai közt rabszjira fűzve szégyenkezik a magyarság szívébe Budapestre

De ne részletezzük, ne taglaljuk tovább.

Hisz mindannyian tudjuk, mennyi minden történt az elmúlt néhány héten belül, ami a gyávakat tán lenangolta, de még több, ami mindnyájunkat felemel s méltán büszkeséggel tölt el.

Hogy mi lesz ezután? Annak csak a jó Isten a megmondhatója.

Hadseregünk mint látjuk vasenergiával hajlja végre a vezetőség zseniális terveit. Ne csüggedjünk, ne essünk minden hiradásnál né kétségbe, ne ingassuk meg kishitőséggel senki bizalmát!

Biztasson mindnyájunkat katonáink hősiessége, rettenthetlen bátorsága, önfeláldozó hűsége s az a tudat, hogy a feleltők örökös nemzeti geniusz, erővel, kitartással megáldva őket, győzelemre fogja vinni az eddigi nehéz helyzetekben is diadalmas győfvereinket.

Csüggedés nélkül állja meg ki-ki itthon is helyét s ha érettek egy-egy imát rebogve elszáll lelkünk ami csatamezőn küzdő véreinkhez, igyekezzünk a gondozás nélkül itthon maradtak könnyeit felszáritani, aggo-

Győző fiamnak.

Mennek a legények háborus veszélybe.

A jó Isten tudja hány jön haza élve;

Hány jön haza bánán, kínos koldu-sorra,

Hány marad ott halva, harcban eltiporva.

Ellenségünk auyi, mint fűszál a réten,

Le akarnak törni, meg akarnak enni, —

Nem kérдем; nemzetünk titáni harcából

Akarod-e fiam részedet kivenni?

Minek is kérldeném? Hareba visz a vared,

Őküért adtad, a mit tőled a hon kérhet.

Egész élet lesz vagy csepp a piros vérből:

Sorsodon a szivem mindenképp megkökél!

Hisz a én fiam vagy, — másként tehetnél-e?

A mi nekem szentség, neked is szentséged;

E szentég a hazánk, a ki kettőt kíván:

Békességben munkát, harcban vitézséget.

Rólunk az ellenség bármit ír, vagy gondol,

Úgyünk igazságos, azt te is tudod jól.

Ha csatába mégy, az igazunkat véded

S meglásd, mellettünk dönt az isteniélet!

Rossz célra törekvést nem segít az Isten,

De pártulfogója az igaznak, jónak. —

Hazudna a vallás, annak minden papja

S a régi írások, mikor erről szólnak? . . .

Higyjük erős hittel, hogy velünk az Isten

S diadalmaskodunk rácon, muszába, britten.

Háromstin lobogóink sokszor volt veszélyben,

Egy jobb kor virradtán pusztulna el éppu?

Ezer éven által megküzdött a néptök

Ezer ellenséggel, százezernyi bajjal

S most seperné el az emberi gonoszság

Mikor biborszínben beköszönt a hajnal? . . .

Menj fiam! . . . A könnyet kitörölöm szem-mből

S erős leszek, a mig néptök sorsa eldől.

Addig vigasztalom anyád s nagyanyádat

Kiknek lelkét őrli ery féreg, a bánat.

De majd ha visszajössz, majd ha vissza jöttök,

Öszetörvén minden ellenséges hadat:

Akkor a győzelem édes mámorában

Örömkönyt sirmi majd nekem is szabad.

Nagy Lajos.

A háboru.

Irtá: Szamosy.

— Mennyire hasonlított magához. — Emlékszem, rózái augusztusi napon este odajött az ablakhoz: Főzzük, eikell mennem, mondta és éreztem, hogy mikor elbucszott utójára, meleg könnyecseppok hullottak a kezére . . . Aztán sirtam én is, szakadatlan . . . Majd megböndültem . . . Azóta behégedt már a seb, csak egy édes és egy szomorú emlékek szállók a síromba, ahol ugy vélem. találkozt fogunk . . . És akkor megcsinatom azt a helyet

½ Watt- Osram-Lámpa

Uj villamos
fényforrás

600 tól 1000 gyertyafényig, belső és külső világításra.
Főttója az ívlámpát! Szécsereze sinost!
Egyszerű és olcsó szerelés!

ugy beézték, mint saját édes gyermekeiket. Közönet és hála legel ismét ezuton is nemeslelkű közreműködésükért, a csonka vilátek nevében.

— **Mit tehetnének vendéglőseink a hovázáink a Vöröskeresztért?** Ausztriában s Kérvét Szlavourszágban a vendéglőkben, kávéházakban mindenütt be vannak vezetve a Vöröskereszt által kibocsátott számlós cédulák, melyeknek mindegyike 4 fillért hoz a Vöröskereszt javára. U. i. a vendéglők, kávéosk vagy főpincérek átvezik a Vöröskereszt vezetőségétől a számlós cédulát számszámú 4 koronáért, melynek minden lapjára reá van nyomva a Vöröskereszt s alá 4 fill. Ehhez számlolás kor a vendéglős vagy főpincér hozzázámitja az illető vendég cebjét, melyet az bizonyára kifogás nélkül kifizet s így a pincérnek megtérült a 4 fillér s a Vöröskereszt is kapott minden vendégtől 4 fillért, amit azok meg sem éreznek s ezuton e nemes intézmény szép segítségével részesül. Valóban helyén való lenne, ha ez okos ötlet nálunk is követésre találna. Végre is, aki szórakozik, ily nemes célra nem fog sajnálni 4 fillért.

— **Hogy születik a népmese?** Az alábbi párbeszéd egy kis vasuti állomáson történt, ahol a nép a katonavonatokat várta, megragadva minden jóval a hadba indulók számára.

A tőmegben két anyóka is volt s megszólal az egyik:

— A legujabb újságot tudja-s mián?

— Nem ez. No mondja hát el.

— Hát, lelkem szomszédasszony, az az újság, hogy a muszák császária két zsák mákot küldött, és azt üzente mellé, hogy neki ennyi a katonája. Ére aztán s mi királyunk küldött neki vissza egy zsák paprikát és azt üzente, hogy neki csak ennyi katonája van, de aztán ilyen erős.

A másik öreg asszony nagy lelki megnyugvással vette tudomásul az újságot, mert — amint megjegyezte — bölcsen van az úgy, ahogy a mi jó királyunk eszelek-zik

— **A kőfaragó, meg a huszár.** A millió epizód egyikét mondjuk el, a mint azt a nyugati pályaudvarnál láttuk. Egy sebesült hováv-dbuszár két körül a tömeg, elhalmozta a szeretetnek számlálhatatlan jelével: Cigaretta, szépszó, virág, enniváló, mind bőségben akadt, sőt egy ember biesietett a szomszédos vendéglőbe és egy korsó habos sört hozott a huszárnak.

— Gyék vitéz ur, a hazáért — mondotta neki. Majd pedig udvarianus be is mutatkozott:

— X. Y. vagyok kőfaragó

Mire a huszár kevélyen:

— Éu meg X. Y. — muszkafaragó.

— **Keljünk versenyre.** Zalaszentjakab község 63 családja vákosok és egyéb félhírneműkben, — Bors Lejos tanító és az eljörjárség dícsaratre méltó buzdítására — 205 drbot adományozott a sebesültek részére. Egész nagy toherszállítmányt tett ki a gyűjtés, melyet a „Vörös kereszt” nagykanizsai megbizottja könyv-kig megható elismerő szavak kíséretében ma vet át a község kiküldöttéitől. Többi községemben is megindult az áldozatkész mozgalom. Zalaszentjakab község példája serkent-eu/bennünket. Siessenek a nemes szívű honleányok, tanítók elöl járók! Keljenek nekünk versenyre a jó szentjakabiakkal. Zalaszánteg, 1914. szept. 10. Szemző Zsigmond, körjegyző.

— **Bent vannak az Oroszok Nagykanizsán.** A mások csendes Rozgonyi-utcai iskola, hol néhány hónapja ez-éltől meg a béke igéit hirdették, immár a legnagyobb tömeg gyilkosság rosz-zal talált sebesülteinek ispotálja. A harcban kifáradt s a sebesülés kinyitolt élesgésztőt számtalmas alakokkal találkozhatsak ott, kik pár hettel ez-éltől meg vídám óta mellett indultak a háboruba. A

tonaterem nagy csarnokában élszigetelve Orosz sebesültek fekszenek, kik az első nap reggelén a félelem s remegés miatt fel sem merték pillantani, ma már hóféhér ágyukon vídámán mosolyogva cigarettáznak s könnyen sebesült ellenfeleik a ki matonának a béke jelölt leparoloznak velök. Egy jó képi sebesült közölt elmondta, hogy náluk az idegen foglyokkal s a sebesültekkel a legdurvábban bántak, korlácsütésekkel traktálják őket Eimonda lovabá, hogy ök már április havában lettek mozgóitva s azóta folyton sáncokt készítették s hadi lobón vannak. Hogy a magyarokat náluk valóságos martalozóknak festették, holott most mint lájuk egy kinezés-ök mint bánásmódjuk a legnagyobb jószágot árálja el s mint minden alkalommal kiületik; boldogok lennének, ha állandón közöttük maradtatának. Van is ted okuk mert nálunk a kancsuka ismeretlen s a meljelők rendelt bakánk egy bannak velök, miútha édes testvérnek volnának. Hálásak is erte, csaknem kezeiket eszökölgetják. S ez jól van így, hadd lássák, hadd vigyék hírt! haza, hogy a magyar vitéz katoná, — do egyuttal nemeslelkű is, ki keresztény szeretettel ellenségit is úgy szereti, ápolja mint felebarátját

— **A magyar királyi államvasutakon** a már közlekedő kívül még a következő vonalokon fog a polgári forgalom felvételt, illetve a már között vonatokon kívül még a következő polgári menet-szerűt vonatok helyezettnek forgalomba. — A p-zsony-lipótvári vonalon az 5318. és 5341. számú vonat. — A kaposvári—barcsi vonalon az összes vonatok. — F. évi szept. hó 10-étől kezdve: A budapest—arád—tövis—prededál vonalon Budapest—Árad—Tövis—Prededál között a 601. és 604. számú gyorsvonatok, mely gyorsvonatoknak Prededál közvetlen csatlakozásuk van Bukarestig illetve Bukarest-ről — Árad és Tövis között már forgalomba helyezett 608. 610. 612. 607. 609. és 611. számú személyvonatok forgalma kiterjesztetik a budapest—aradi vonalra, miáltal közvetlen vonalösszeköttetés léteül Budapest—Árad—Tövis között. A Budapest ny. p. u.—Cegléd—Szolnok—prededál vonalon. A Pöspök-ladány—Nagyvárad—Prededál—Bukarest között már forgalomba helyezett 501. és 502. sz. gyorsvonatok forgalma kiterjesztetik a budapest—ny. p. udvar—cegléd—szolnok—pöspök-ladány vonalra. E vonatok Prededál közvetlen csatlakozást találunk Bukarest felé és felől. A budapest keleti p. udvar szolnok—nagyvárad—prededál vonalon. A Pöspök-ladány és Brassó között már forgalomba helyezett 512, 514, 511 és 513. sz. személyvonatok forgalma Budapest—Pöspök-ladány között is kiterjesztetik — Budapest—Nagykátá között az 516. és 521. Budapest—Szolnok között az 518. 525, 522, 615, 514 és 519 sz. vonatok. A nagyvárad—békéscsabai vonalon az 5004, 5008, 5010, 5022, 5003, 5007, 5009 és 5021. sz. vonatok.

— **Berger-féle gyógyó és higienikus szappanjai.** G. Hill et Comp. Troupau és Wien Hellerstorferstrasse 11—13. világhírűnek orvendenek. A Berger-féle tőmür kátrány szappan helyett a folyékony épp oly összetételű kátrány szappan használtatik borbajok, haj és szállkórpa ellen és mint hajnövesztő szer. Ára övegenként K. 1.50. csakis Hill et Comp. néváltirással valódi. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

— **Az „Élet” e szépirodalmi képes hetilap** legutóbbi száma sok képpel és a legérdekesebb tartalommal jelent meg. — E kiütőben szerkesztett katolikus szépirodalmi lap terjesztését olvasóközönségünk figyelmébe ajánljuk. Szerkeszti Andor József. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Damjanich-utca 50. Előfizetés félre 10 korona. Mutatványzámat szivesen küld a kiadóhivatal.

Legujabb hírek a háborúról.

Berlin, szept. 14. A nagyvezérkar közli: A nyugati harcra a hadművel-tek, amelyekről részleteket nyilvánosságra hozni még nem lehet új esztét eredményeztek, amely kedvezően alakul. Az ellenség által az eszközök válogatása nélkül terjesztet és reánk kedvezőtlen hírek váltótnak Belgiumban van Antwerpenből három hadosztály kirohanást kísérelt meg, melyet azonban visszavetlünk. Kélet Poroszországba a helyzet nagyon jó. Az orosz hadsereg teljesen szétszórva men-kül. Eddig legalább száztöven ágyút és husz-harminezert sebesültlen foglyot vezetett.

Berlin, szept. 14. (Noreutsche Allgemeine Zeitung.) Az új esztá mintegy 120 kilométernyi frontot nyitok. A francia hadsáruyon álluk az angol csapatok a franciák azon feltévese, hogy a német csapatok Páris bántatlanul jobbra hagyják el már illuzoriusz Yált, a csata vonala Páris el északraetkez kezdődik a Marneig átterjed Vitug helységig, mely a francia front legket-tibb pontja és délkeletől Chalouesig terjed a Chalouestől északra levő Marne vonalat seregünk már átlettek.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik ápiáló izletes és édesztéztákat, kápnak vacsorára. Kévs fáradtsággal, ole-on, kiütő édesztéztákat készíthetünk dr. Oetker-féle pudding porokkal, melyek különbözők mint pl.: vanília, málna citrom és eszokoládé íz-kben kaphatók s a kicsinyek által ujjogó fogadtatás-ban részesülnek Egy 15 filleres pudding-por csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kiütő vacsora készíthető 5—6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcsözzük, tejföl nélkül készíthők, ezen szerék fokozzák a jóit valamint a tápértéket. II.

Amit a király mondott! Könyves Kálmán király híre messze terjedt, mert Magyarországnak tengerpartot szerzett. Hódító utijában Adriához érve, megállta Fiume város közelébe. Szétnézett a tájon s gyökereket vert lába, amint a Quarnerot maga előtt látta, merengéséből csak akkor tért magához, midőn egy küldönczés járult a királyhoz. Meghódolni jött a város podesztája, mellette jött szépséges lánya, ki mint legbeesebb terméket a tájnak, aranyszínű italt nyujta a királynak. A király hőrpintett, csattintott nyelvvel, izelé a nedűt nagy szakértelmével, aztán a serleget fenéig űrté, frissítő hatását minden ize érzé. Kérdezé a király: ez milyen ital volt, mely rá rögtön ily jó hatást gyakorolt? Felelt a podeszta: „Felséges királyunk, borpárlat: cognac ez, melyet itt csinálunk!” Szólt a király: „Mig itt leszünk Fiumében, kapjon ez italból mind-egyik vitézem! Könnyen álljuk majd ki az ut fátadalmát, lesz magyar tengerpart s meghódol a dalmát.” Kálmán király eme böles elrendelése, volt a gyár első nagy magyar rendelése! Fennáll máig a gyár, az „Adriatica”, borpárló gyáraknak legnagyobbika! Cognaoja azóta leve világhírű, mert frissít, erősít s mindenkép józú s ahogy izlett hajdan Kálmán királyunknak, azóta époly jól izlik mindnyájunknak! S e királyi italt ma bárki ihatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja Saját érdekünkben csak arra ügyeljünk: „Fiumeit” kérjünk és mást el ne vegyünk! Fiumei cognac! Erőt, erélyt adó, csüggedő fáradtra életőleg ható! Ki valami nagyot akar véghéz vinni: Annak csak ebből a cognacból kell inni:

NYILTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán szanatóriuma- és vízgyógyintézete felnőttek- és gyermekek számára, Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák egész éven át. Gyermekek 7 éven fölül kisérlet nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Főzél ésszel! Ez a modern asszony elve. A „rég bevált titkos receptek” idejüket multák. Ma a főcel a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát vezetni, ezért jó gazdaszonyok dr. Oetker-féle sütőport használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak, meg ezenfelül biztosított nyújt hármiféle sütemény sikeres elkészítésére. A világos tej a legszűbb és legizalóbb symboluma ezen kiváló konyhaszernek. Ezen tej mintogy figyelmeztet arra, hogy „Főzél ésszel!”.

MILKA
KÜTÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ
Suchard

Berger gyógy-kátrányzappann
G. Heli & Comp-tól.
Kiváló orvosok ajánlják az Európa legizlebb államainak a legizlebb eredményteljű gyógyítók minőségű.
BŐRÁLLÁS GYÓGYSZER
különböző krónikus beteg és kórtólak valamint haj- és szakkilótopa ellen. Testalmar 40 százalékos fakórtárat és lényegesen külföldök a kezeltélő után. Jól, min egyéb ilyenmü gyógyítókól. Munka helyesajólak is, egy hatáson.
Berger kátrányos kórszappann.
Nőknek és gyermeköknek, szűbbök hatású kátrányzappann.
Berger glicerín kótrányzappann.
Tevábbá kátrány nélküli a bőrre.
Berger-féle Borax-zappann
pattanás, szupulók, szemek, nyitász és más bőrbetegségek ellen. Darabja utalással egyvöl 75 fillér.
Uj: Berger iszapanyag kátrányos szappannak, a szakkilótopákól, kórtólak hatású bőrbetegségek ellen, jól és szakkilótopákól, valamint kiváló Lúnavasú szappannal, 150 koronára. Kerjék kátrányteljű Berger szappant és kátrányteljű szappant is, a jól a szakkilótopákól, kórtólak ellen és szakkilótopákól.
Ezen szappannak, szakkilótopákól, kórtólak ellen, jól és szakkilótopákól, valamint kiváló Lúnavasú szappannal, 150 koronára. Kerjék kátrányteljű Berger szappant és kátrányteljű szappant is, a jól a szakkilótopákól, kórtólak ellen és szakkilótopákól.
Wien 1913. évi 100. évi porál világhírléltáson avány érem. Bekaphó minden kórtólak, drogériákban és szakkilótopákól. Suchard, G. Heli & Comp., Wien, I., Helyi szakkilótopákól 11-12. Budapestben Magyar és kórtólak. Vétel: József központosított királyi utca 11., Munka és kórtólak. Mosonál, Thalwayer és Sellenel, Kórtólak. Vétel: Kórtólak. Budapest: Testvéreköl, Stessel Kátrányteljű szakkilótopákól, Nándorál Testvéreköl, Vízgyógyintézet. Vétel: Lórák s. Kórtólak minden gyógyszertáran, jobb d. Kórtólak és illatszerárútlakban.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenyitásainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből. Mithogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdétesí rovatát, mert ott határozottan eredményteljű és a magyar hirdéte

VILÁG

hirdétesíret ill megstálaja. A hirdéte rövid idő alatt meggyőződik az eredményteljű, annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelölő minden hirdétesínek kell haszná az. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a kipróbált „**OTTOMÁN**”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZALLODA BUDAPEST, VIII. RÁKÓCZIUT 43 SZÁM

ELSŐRANGU SZALLODA A FŐ- ÉS SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Főnyes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák at. 150 szoba, 5 koronától kezdődőleg. — Elsőrendű éttermek és kárház, estánként magas színvonalu hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfélon és csütörtökön.

Hónapról arak: Egyszeri ár: 10 korona, félve 6 korona, Negyedévi 2. korona 50 fill. Egyszeri szám ára 10 fill.

Vezetős szerkesztő:

Báné Kovács János

Főszerkesztő:

Kémény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

Lassan előre.

Szinte mélységes csend uralkodik a máskor oly hangos kávéházi berkekben is.

Hadba vonuló bátor katonáink vidám nótázását lassan-lassan elnyeli a távolság s innen is — onnan is csendes, könyörgő zsolozsma hangzik fel harcoló s hadba készülő vitézeink életéért s fegyvereik győzelmeért.

A dévajkódástól hangos láktanyák s hevenyészett kaszárnyák hova-tova kiürülnek, az utcák mint néptelenebbekké válnak, kesergő hitvesek, könnyező édes anyák s apró gyermekek siránkozásától hangosak a máskor oly csendes, boldog otthonok, a fenyes paloták s az egyszerű kis kunyhók.

Idegzetünk szinte reszket az izgalomtól s a felelem belopózkodó pilianataiban remegés fog el mindnyajunkat hazánkért, javainkért, gyermekeinkért, véreinkért, szabadságunkért s polgári jogainkért, melyekért készséggel áldozzuk vérünket, izmainkat, min-

denünket, mivel a kegyes természet nem tukaron megalkod bennünket, hogy az ellenséget, mely eszaktól s délről is reánk tör kiverjük határaink közül.

Bár minden sebesült szállítmánynál összezorol szívünk, vereink számtalan hazaterese s diósóséges halála a fájdalom es számokzása keserű könnyeit sajtolja ki szem-inkből s habár nem tudjuk meg minő fordulatot fog venni a hosszú tusakodás, meddig húzózkodhat el s hány napig tartja izgalomban még reszkető lelkünket; mindazon által megrettenünk, megriadunk nem szabad. Folyjon bár patakent a vér, vad elleneink vérevel összkoveredve, Monarchiánk földjén a bardolatlan, barbár nemzeteknek lábaikat megvetniök s a nyugati kultúra védelmezői felett győzelmi tort ülniök nem szabad.

A támadás fergege megindult, diadalmas seregeink lépésről-lépésre győztesen, diadalmasan haladnak előre.

A csatasíkon milliónyi katonánk, kik halált megvető bátorsággal, kitartással s

elszántsággal küzdenek s ha kell mi is utánuk megyünk. Keblünkben azzal a biztos reménységgel: hogy győzni fogunk, hogy az északi égboltozatot ki fog gyulladni a győzelem gyönyörűsége csillaga s a déli égen a másik véres csillag: a király gyilkosságát megbüntető, búneinek vorébe fojtott, megsemmisített szerbek véres csillaga, — kiknek nagyrészét nem rég terítették le véreink s fojtották a hullámsírba, vagy hurcolták szégyenletes rabságba.

S ami véreink mennek tovább, haladnak győztesen előre; keblünkben azzal a tisztá és szent meggyőződéssel, hogy a háború véres vizei felett, a legremesőbb csatazaj és ágyudörgös közepett is ott örökdió folettök a királyok-királya, a osaszárók-osaszára, a leghatalmasabbak-leghatalmasabbja, kinek nevelen indultak véreink, — ki a bánatra örömet, a kesergésre vigaszt, a fájdalomra gyógyírt, fegyvereinknek diósóséget, mindnyajunknak békét és boldogságot fog hozni s kiontott vérok nyomán a szabadság öröm-

A hadvezérek.

Soha, soha ennyi számaróditással! A levegő nem volt megterhelve még! Az üres szivekből s üresbél elmékből Ez ám a valódi császárvevők!

Ugy dobálóznak a hadi tudománnyal, Hogy az bámulatos isteni csuda! Márget veszőnk rá, hogy két-három hét alatt A muszkáé lesz Bécs, Berlin, Pest-Buda

Rosszak a vezérek, rossz a taktikájuk, Mehetnének inkább libát őrzeni. . . Sajnos, nem a hadban, — de ideháza van Minden számat tevő katonazsenu

Sörös kauscós, no meg kapuciner mellett Igy mentik naponta százszor a hazát;

Kőtonyfitny tábornok amott Lemberg táján Meg Páris falánál, — te, fogd be a szád!

Jaj, ha egyszer mégis győzne az ellenség S feltartóztatlanul nálunk teremne, Ugy szeretném tudni: e derek fiunkak Mennyi tiszta alsó nadrág kellene? . . .

Nagy Lajos.

Mese.

Cairi leánykorában, boldogság fejecével — mint annyian szintén valami nagy-urrol ábrándozgatt. Hogy minő nagyról azt maga sem tudta volna birtelenében megmondani. Lehet, hogy főherceg, de lehet, hogy csak gróf, vagy báró, gazdag és előkelő volt a képezelbeli ideál. Minél több regényt el-napközben, annál többlet álmodozott éjszánként s annál nehezebben várta a bajzos ösmereit

Vélő igaz, hogy szép és kedves volt és okos

volt a leány s ő ezt épp oly jól tudta, mint azok az urak, kiknek megakad a szemük rajta. Osodás bája sokaknak szemet szurt és ez őt elvakultá tette. A leány mindig és mindenkor csak magát látta. A körülötte rajzó, lebzselő és neki komolyan és kevésbé komolyan udvarolató férfiakat dehogyan vette volna észre, mer hisz nem volt szive, nem volt lelke. Csupán báboknak tekintette az ifjakat és öregeket egyképen, akik közül pedig nem egy vette volna feleségül. Na persze! Holmi jegyző, gyógyszerész, mérnök, ügyvéd tanár, még is kellett volna neki, mint a vele egykorú társúniek, kik a jó alkalmas dehogyan szalasztották el. férjhez mentek és boldog aszonyokká váltak.

Férjhez menni olyan közönségesen, Brrr! ezt igen nevelésesnek tartotta. Egy kettőre meg tehetné, volna, de minek tenni, mikor várni akar, mert várni kell. Hadd pukkadjanak a barátok, azok a szegény filiszter aszonyok, kik éppen csak azért mentek férjhez, hogy ne maradjanak pártában. Még egy arany-szűjtásos, esengő-rengő sarkantyúju, kardöröletű snéidig haduagyocsa is hidegen hagyta.

Az idő vévült s ő se maradt fiatal. Ugy találta

Osram dróflámpa

75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényvel és

azokat, a kiknek tisztje erősíteni a lelkeket. bátorítani a sziveket, felemelni és megvigasztalni a bánattól és aggodalomtól lesújtottakat.

Ily válságos időkben, a melyek nagy gondok és nagy fájdalom ekevasával felszántják a sziveket, a különben közönyös, rideg, elpártolt lelkek is Istenhez vágyódnak, a vallás nyújtotta szellemi táplálékra sóvárogznak. Templomaink megtelnek és az áhitatosak sűrű sorában ott látjuk azokat is, a kikkel különben vajmi ritkán találkozunk szentelyeinkben. Meggyőződünk arról, hogy a vallás mily magas jelentőségű tényezője az ember lelki világának, hogy mégis csak kudarcot vallanak a ható erejének meggyengítésére irányuló törekvések. A háborúval járó súlyos szenvedések és nagy megröhbáltató sok a lelkek megtisztulásának válhatnak forrásává és azon kell lennünk, hogy hiveink lelki életének kívánatos átalakulását eredményezzék. Csodás hatásai vannak ily időkben az intő és buzdító szónak. A hivek áhitattal csüggennek lelképászturuk ajkain. Megszívlelik tanítását, követik irányítását, áhitatosan bátorítására és vigaszára és könnyes szemmel hálálkodnak szívük megkönnyebbítéseért. Módjában van visszahódítani azokat, a kik elidegenedtek és átmelegíteni a közönyösök hideg táborát. Ezt a nagy, termékeny alkalmat fel nem használni vétkez mulasztás. Minden péntek este és minden szombaton fel kell keresnünk hiveink lelkét és a hadbavonulók bucsuzásakor az egész gyülekezet részvételével ünnepi istentiszteletet tartanunk. — Nem elég imádkoznunk fegyvereink sikeréért, hanem folyton-folyvást buzditanunk és lelkesítenünk kell a hadba készülőköt és az itthon maradókat egyaránt, meggyőznünk őket a kockán forgó nemzeti

ügynek nagy jelentőségéről, felkelteni és táplálni a sziveket a bizalmat, az igazság diadalának reményét, felemelni és bátorítani a szeretteikért aggódkók lelkét, ébren tartani az alkotókészséget és a támogatásra szoruló felszólalására és istápolására való hajlamot. Ne takarekosodjunk adományainkkal, ne tartsunk attól, hogy hiveink sokalni fogják a nyújtott lelki táplálékot, hanem a nagy idők arányaihoz mérten szélesítsük tanítói munkásságunkat.

A szöszéken tanusított buzgósg gyarapításával pedig járjon körülte a lelképászturó hivatás egyéb köreiben kifejtendő lehető legintenzívebb tevékenység. Nem részletezünk és nem érvetünk feljogosítva magunkat arra, hogy érdemes kurtársaink munkáját irányítsuk. Szavunk csak buzdítás akar lenni. Serkenteni kívánunk. kirtartásra és az erő teljes kifejtésére sarkalni, hogy a saját gondjaink közepette megnövekedett szeretettel karoljuk fel hiveink és minden polgártársunk ügyét. Vegyük ki részünket minden vállalkozásból, melyek azok sorsának enyhítését célozza, a kikre a háboru nagy áldozatokat ró. Támogassuk őket egyes bajos dolgaikban, vegyük őket gondjainkba és iparkodjunk azon, hogy óva legyenek nélkülözésektől. Keressük fel a kórházak és legyünk ott vigasztaló és bátorító szavunkkal azok mellett, a kik a házáért vérezték, irányítsuk reájuk a jóságos szivek szeretetét és tegyünk meg mindent, hogy az elhagyatottság érzete egy pillanatra se férközzék lelkükhöz. Minő áldás a sebészlőre nézve az a tudat, hogy van valaki, a ki ellessi óhajait és letörli lázas homlokának verejtékét, midőn távol van azoktól, a kik közel állanak szívéhez.

A nemes és jelentős kötelességek, a magas és igazán szent feladatok egész — se

rege. Teljesítsük hűséggel, megértéssel, szeretettel, odaadással, lelkesedéssel.

Strófák.

Budapest, 1914. szept. 20

Veszem a tollam. Belemártom a kék, friss színtintámba Nem nézek a papirlapra, hanem révedő szemekkel a semmibe. Belémárok az agyamba; ki akarok szakítani belőle egy csomó gondolatot: Valami újat, amilyet ma nem irnak! Valami mást, mint amiről irnak; valami amiről még nem tudom, hogy fogom megírni; de leírom Mert most nem az szántom le a papirlapra, amit az utóu szedtem az agyamba, a szíveimbe. Hajnál van még és szürkület. A nappal pokoli lármája csak most bontakozni halványan a Köruton, amelynek kizsárolzott patlotájára bálul üjeden az ablakom. — Hajnal van s még nem érzem, amit az utca érzeni, újságlolni fog, ha felébred. Grotteszk és furesk, diszsonás strófák fogok írni. Hajszalban szántom friss kék tintámmal a felér papirlapomat.

A kis doktor. Tegnap felszaladtam a könyvtárba: az utóelőt menekültem áhítatos, homalys eszedjébe. Mosolyogva fogattak az állványokon a könyvek. Sokan vannak. Ézer és ezer. Egy dukaálkodom néha közöttük kipirult arccal, mint egy uszáros sárga aranyai között. Vannak nagy, komoly fóliások, vastag, díszes kötelek; sulyosok és féltelenen nagy tudományuk és vannak habos kötésű, kicsi eszeska könyvcsékek is, mintha a nagy fóliások fia lennének. Amazok komolykodnak fekete, vagy barna, avagy sötétvörös táblájukban az állványokon: emekek pakkosan, kapálódva, bukdácsolva kukucálónak ki közülük; a nagy könyvek közül. Örömmel udvozoltem mindnyájukat. Szinte hallottam, amint a tudomány nagy fóliások azt mormolták mélyen, nyugodtan felém: Jó, hogy jöttél. Vártunk. Mert nem igen zavar más bennünket. Unakoztál! És a kicsi könyvecskék meg ezt mondták volna trillázva, muzsikáló hangon: „Pá, pá! Pusziukon, hogy megjöttél! Tudjuk, hogy minket nem sokra becsülsz! De azért tán hoztál Kuglert, vagy Stolbert bombont?” —

utcan egy néhány, ha barátságos arccal fogadom és a kávéom terhére elesent fehér cukorral megkuinálom őket, rajban sorakoznak utánam. A kinek meg barackot nyomok a fejére, az egész bizalmas, kikerdezi a házam rendjét, a némi állapotját, meg vajjon fel lehet-e-e most ölteni a Neró kutyám háttára.

Beszéd közben egy követnek, hogy egyszerre otthon is vagyunk, usalom nélkül.

— No fiuk! Álljatok sorba. Nesze neked is egy kukorica körö neked is Eő Paja, Hidas János, Szentpéteri Matyi nesztök nektek is kicsinyek.

Ezek a lapuk itt, amelyek egy lehajták széles leveleiket, tudjátok: kinaiak lesznek. Mert azoknak is akkurát egy áll a bajuszuk. Amott azok törökök a miből a legtöbb van, legyen?

— Muszka, muszka; zeugik kórnsban.
— Jól van. Azok a muszkaik lesznek.
— De ti mik lesztek?
— Magyarok: kiabálják nagy erővel, hogy a szemük ég balé.
— Nyegvengyelcsok?
— Azok, azok; prsze hogy azok.
— Halljátok tehát, fiuk! Hazánkat szomorú jövő fenyegeti Hatalmis ellenségek fujnak harci riadó s háborút reánk A magyar ember kezére nagy most a szükség, mert kezébe illik a kard, a történelemben meg a legjobb tükör. Mit tudtok Nagy

Lajosról, Hunyadyról, Kinizsíról? No hát ti is azoknak vagytok ivadécai apró vítzseim, bátran induljatok a csatába s moudjátok, kiáltstok utánam: Éljen a haza!

Már erre a kis beszédre is tükön állnak a gyetkek alig várják a legfelsőbb helyről jövő ki-nevezéseket. Az is megvan egy füst alatt

— Te Hidas János, ezredes leszel.
— Magyar ezredes, ugy-e bácsi?
— Az Janikám.
— Te Szentpéteri, te kapitány leszel.
— Huszár ugy-e?
— Jó, huszár.
— Te Eős Paja hadnagy leszel.
— De nincs sarkantyú a eszímámon.
— Toltat kötök a zsinogere sarkantyúnak, az is igen jó. Jó-e?
— Ühüm.

— A Votés Gáborék fia, hogy hívják, no, gyere elő, igaz: Votés Laci, te leszel a kapitány. Mire a kapitány kiáll az ezredes elő a jeleuti fonszóval:
— Magyar ezredes ur ússan jel-nemem a magyar század előtába áll. A háboru kezdődött.
Hidas János most valami boldont látál ki, azt mondja:
— A bácsi volna a király.
Hát hiszen királlyal nem esztök ebben a

birodalomban, — gondolom — jól van, király lesztek.
— Felégsz királyom — szól a kapitány — döntő ütközetre készen állunk.

Intek. Azzal vége. Félvevesztetten neki a parasz- nak. Irják az én magyar katonáim ugyancsak. Két napszámot megspórolók vele, de a lelki gyönyörűség több ennél. Egynek-egynek verejtéket gyöngyöz- zik keskeny kis homlokra. A másik kiabálja nagy hangon, de vékonyan:
— Nesze török, nesze muszka, így bántsd a magyart.

Nagy bennük a virtus. Olyan kiszámító csapás- sal ütnek, hogy egyre leessik a levél tövéből. Amelyik meg le nem esik egy ötésre, a kis katonát előnti az epe, addig szabdalja, amíg ki nem verte a földből a haszaltalan növényt.

Valóságos katalánui mező. Elpusztítva minden egy szál magyar sem esett De hálasak is örte. Parancsomra előkötik zengenai leemelt kalappal:

Isten áldd meg a magyart!
Ezek után alig képes megérteni az ember, hogy magyar katona intézhetől mért nem mennek hát a gyerkekekből sühancé espederédt ifjú emberek.
Mert hát a mi a mitológiában a hídőrcőny, az a katonaságnál a szellem: a nem magyar szellem: —
Én nagyon elhiszem és lelkemből méltányolom, hogy a magyar ifjak inkább hozzá szoktak a „rajta”

Ami a király mondott!

Könyves Kálmán király híre messze terjedt, mert Magyarországnak tengerpartot szerzett. Hódító útjában Adriához érve, megállta Fiume város közelébe. Szétnézett a tájon s gyökeret vert lába, amint a Quarnerot maga előtt látta, merengéséből csak akkor tért magához, midőn egy köldökség járult a királyhoz. Meghódolni jött a város podesztája, mellette vele jött szépséges lánya, ki mint legbeesebb termékét a tájnak, aranyszínű italt nyujta a királynak. A király hörpintett, ocsottintott nyelvvel, izelélé a nedut nagy szakértelmével, aztán a serleget fenékiig űrité, frissítő hatását minden ize érte. Kérdezé a király: ez milyen ital volt, mely reá rogtón ily jó hatást gyakorolt? Felelt a podeszta: „Felséges királyunk, borpárlat: cognac ez, melyet itt csinálnak!” Szólt a király: „Mig itt leszünk Fiumében, kapjon ez italból mind-egyik vitézem! Könnyen álljuk majd ki az ut fáradalmát, lesz magyar tengerpart s meghódol a dalmát.”

Kálmán király eme böles elrendelése, volt a gyár első nagy magyar rendelése! Fennáll máig a gyár, az „Adriatica”, borpárló gyáraknak legnagyobbika! Cognacja azóta leve világbiró, mert frissít, erősít s mindenkép józós s ahogy izelt hajdan Kálmán királyunknak, azóta apoly jól izlik mindnyájunknak! S e királyi ital ma bárki ihatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja Saját érdekünkben csak arra ügyeljünk: „Fiumeit” kérjünk és mászt el ne vegyünk! Fiumei cognac! Erőt, erélyt adó, oszsgedő fáradtra életölég ható. Ki valami nagyot akar véghez vinni: Annak csak ebből a cognacból kell inni:

NYILTTÉR.*)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnöttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közlétekként nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség.

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált
„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZALLODA BUDAPEST,
VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM

ELSŐRANGU SZALLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszoba al. 150 szoba, 5 koronától kezdődőleg.
Elsőrendű éttermek és kávéház, estéknint magas színvonalu hangverseny.

Nyomatott a laputalajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomtatásában Nagykanizsán.

Berger gyógy-kátrányszappan

G. Hell & Comp.-től.

Kiváló gyógyhatású, a bőrtisztító, a bőrfelújító, a szappanok előállítására használták.

Kiváló hatást ér el.

Különböző bőrbetegségekre, mint a pikkelysömör, a viszkető bőrbetegségekre, a székélygyulladásra, a pikkelysömörre, a bőrfelújításra, a szappanok előállítására használták.

Berger kátrányos kenszappan.

Nőknek és gyermekeknek a legjobb hatású kátrányos szappan.

Berger glicerin kátrányszappan.

Tevékeny hatást ér el.

Berger-féle Borax-szappan

pattanás, angörök, szemölcsök, mellesz és más bőrbetegségekre is használható.

Dobozban kapható, minden nagy boltban és minden gyógyszertárban.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

Kiváló hatást ér el.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, felére 6 korona, Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladvány szerkesztő

Bánkovich János

Főszerkesztő

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

A nagy rovancsolás.

Irtózatossá fajdalomtól szorult össze a szív, válik könyvtől azóta a szem, midőn megismeri azokat a rugókat, amelyek a viageeményeket előidézik.

A megtörtént tények egy része a gondolatszabadság, a vallásszabadság, a népjólet alapját képező népjogok megteremtése szolgálatában állott és nyomokban a lelkinyugalomból kisarjadt megelégedés által szült boldogság bontotta ki színpompás virágait.

Ezeknek a virágoknak a hősök porából kinyitott szíromlevelei lehullásuk után is hátrahagyják, az emberi lélekben szétszórják, a parányokból növelik azt az erkölcsi erőt, mely nélkül az élet értéktelen.

Ezen események mozgató erőt elpusztíthatatlan értékek. Gyökerük a fejlődés törvényein nyugszik. Teljesülésük ereje az idők bekövetkezésében hordja biztos zálogát.

Az emberiségek szállottak szembe az

önkényvel. A szellemi erő küzdött a fizikai brutálitással.

Az ember elni akart, szabadon akarta élvezni kibontott szellemi kincsének tárházát; szabadon akarta faja utódja számára felépíteni a szabadság vérről megszentelt panteonját.

Az önkény ellenben eltiporni törekedett, mindent ami szabadságot lehel.

Ezek a harcok az igazság jegyében folytak le a kultúr népek rokonszere által voltak kísérve mindenkor, mert a szent, közös emberi haladás megszentelt templomának a felépítéséhez járultak egy-egy porszemmel.

Nyomukból élet, fejlődés, virágzás, fakadt. A vérözön alást hozó, termékenyítő ereje, esodákat vitt véghez.

Kis nemzeteket állított az elme által kivívott győzelem homlokterébe.

Bizonyította, hogy kis területen is nagy nép lakozhat, ha annak a lelkét az öntudat szabadság levegőjén felnőtt elme irányítja, — acéllá keményített karok védik

Ezekből a legendás küzdelmekből nőtt nagygyá a világ. Az ökológ helyébe lépett a népjog, a népszabadság. Átkarolta a népek millióinak lelkét a humanizmus. Az irtalmasság illatos virágai enyhítették a szenvedést, a nyomort.

Az érzések intenzív mélysége, az akaratnak, a cselekvésnek egy magasabb szférába igyekevése nyomán azt hittük, egy eszményi, etikai világ van kialakulóban. A vad szenvedélyek ideje lejárt, az előretörő nemes indulatok korát éljük. — Ezeké a jövő.

Voltak közben olyan küzdelmek is, hol az igazságot küzdő büszke titanok vérezték el a szellemi, sötétség leplebe burkolódzó hatalmi önkény nyers erejével szemben.

Azt hittük a hősök meghaltak, de az eszme nem. Minden sirhant fölött ezer virág nyílik. Ezek illata szétterjed a földön, él és az emberiségre felvirradt egy szebb, boldogabb jövő hajnala.

Azt hittük, hogy az emberi önzés posványos világát megtisztította az önzetlenség-

Meghálni...

Meghálni ez izgalmas, szép napokban
Most, a mikor vajudik a jelen,
Hol édes testvérdönt ölelkezik
Egymással a csodás és szövelő?
Hőreb hegyéről nézni a jövőnt
Mely biztatóan felénk integ,
Mely e földet rózsákkal hnti be
S sugárözönbe vonja ez eget?

Nem tudni, a sirban nyugton pihenni,
Ha nem láthatná szemem a jövőnt
A melyben elni vágyó nemzetem
Izmos alakja a magasba nőtt.
Láttam megalázottnak, szenvedőnek,
Gölgötha-utos felkét vérezni;
Akkor ne látánm, mikor ellenet
Acélkarjával szertesét veri?...

Ne még, ne még!... Ne jöjjen a halalom!
Én látni akarom azt a magyart
Ki eléri a nagy megújulást.
A mire vágyott, a mit rég akart.
Én látni akarom nagyunk, diésőnek.
Kit egész világ büszkén emleget — — —
Én Istentem! Mig ezt elérhetem,
Csupán addig hagyj elni engemet!

Ha majd legyőzte sok nagy ellenséget
S a títanharc hiába nem vala
S halatohászá halkult milliók
Aján a hábojtu csatafala:
Akkor mehetek!... Egebe vagy pokolba.
Minden mindegy leszen a hant alatt;
Csak azt tudjam, hogy faom a magyar
Erős lett ura boldog és szabad!

Nagy Lajos.

Későn jött szerelem.

Írta: Gábor Mihály

I.

— Mindig így fogsz szeretni? — kérde Thassy
Ilon Beldy Zoltántól, ki forro ölelések között eskü-
özönökkel borította el a lány arcát.
— Mindig, örökre, meg azon túl is, — felelté
a férfi.
— Mondj igaz lelkedre, Zoltán, esküdj meg
szeretsz-e őszintén, igazán?
— Bohó lélek, hogy is jut eszedbe ilyet
kérdeni?
— Esküdj meg, Zoltán,
— Hiszen százszor, ezerszer elmondtam már
az esküt.
— Még akkor is szeretnél, ha szegény lennék?
Zoltán meghökken, oló-ló karjai lassan leoldó-
dnak Ilon nyakáról. A leány elszápad, könnyek tolu-
nak szemébe.
— Nos miért habozol a felelettel? — kérde
telenen, tudokolva,

Miért használjunk kizárólag „Osram” lámpát?

Azért, mivel ezen lámpa mindhárom követelményeknek megfelel, mely egy modern drót-
lámpa iránt támaszthatók. E lámpa eltorlathetetlen, rendkívül takarékosan s mindig egyen-
letes világosság mellett agyogó fehér fényvel ég.

Változó Osram-drótlámpák kaphatók: Villamos műveknél, szerelőknél és minden szabványos üzletben. —
Magyarországi képviselő bevezetői társaság: Fugler és Fia, Budapest, VI., Hatás-utca 41. sz.

ből táplálkozó emberszeretet mélysége. — Azt hittük, hogy a fejlődés rohanó zuhatagából az emberszeretet örök eszméje kerül ki győztesen. Elnémult a fegyverek előburjá — az agyumoraj és az általános jólét alapját képező közművelődés tovább fejlesztésében kel versenyre a vas és üti meg alkotásaiban az emberi szellem diadalát.

Nem csalódtunk!

A közép-európa területén otthonra lelt moocsoktalan világfelfogást előtérni készült a piszok árja. És ime látják, hogy zöld ár ez, muló tisztavirág, mely két nép millióinak lelki nagyságából fakadó elementáris lelkesedésen megtörők, szenyen odvába vonul vissza, hogy annál melegebben ragyogjon fel a kultúra segítségével nagygyá növekedett erkölcsieső fénye.

Ígon az erkölcsieső! Azé az erő, mit a néptanítók oltottak be a lélekbe. Ennek hatalmas könnyekre fakaszt, ha szenvedésre lel, de az igazságért vakon rohan a halhatatlanságba, ha kell.

Amely nép ezzel az erővel indul a harcra, az legyőzhetetlen.

Amely nép esendesen, sokáig, még akkor is tűr, midőn a dühölt már acellá feszül a kar: annak a lélekben nagy a felhalmozott erkölcsi erő.

Ahol egygyé forrasztott mindenkit a lelkek közös buja nyomán kitört ekkeseredés; amikor elphien a kasza; néma a mező; megáll a munka és lelkes csatadal mellett rohan a halálba a nép ott az erkölcsieső nagysága dolgozik.

— Már ekkor újra átölelte őt Zoltán, a választ csak sugta a fölébe.

— Mégha oly szegény lennél, mint a templom agyere, akkor is te lennél az én feleségem senki más.

Thassy Imre nagybirtokos volt a szécsényi határban, ahol módon élt ott leányával, Ilonával.

Béldy Zoltán, egy szomszéd birtokos fia nyerte meg a leány kezét. A városban nevelkedett a fiatal ember, szerelmi emlekedésével és „Honhoz” címzett versekkel s tömegtelen levelekkel hódította meg a fiatal leányt.

Egyszer csak nagy csapás érte Thassy Imrét. Egy barátja érdekében kezeseséget vállalt és barátja visszaelt a jóssággal. Penzeze tette mindenét és elhúnt a vidékről. A jölelők Thassy-nak kellett a rozogtet összeget megfizetni. Megterheltek a szécsényi birtokosok sok ezer koronával s meg Thassy orult, hogy kapott teá anyai kezesét, mellyel barátja adósságát kifizethette.

— Jó termés lesz az idén, — mondotta szomorkodó lányának, — majd lefőröl-ztjük egy részt annak árából.

Nem így történt. Egy szép verőfényes nap után vihar kerekedett és Thassy egész vetését elfejtette a jég.

— Tönkre vagyunk téve, — mondotta esőgödön lányának Thassy, mikor a zivatar után hazajött a földéről.

Már az első részletet sem tudta megfizetni. Új terminust kapott utolsó. Ha két hét alatt nem fizet, elárverezik a birtokot. És Thassy nem tudott fizetni. Kétségbeesetten panaszolta Ilonának, hogy hamar ak

Mi pedig, akik ezt látjuk, boruljunk le a nagyság előtt, de legyünk elismeréssel azok iránt is, akik a népet ezzel az elpusztíthatatlan erővel felruházták — becsüljük meg a tanítókat.

Lássuk be végül, hogy a tanítósság ereje nagy, agyszólóval felülmulatatlán, munkája pótolhatatlan.

Ezt Molke a francia-porosz háború után ismerte el ama nevezetes mondatában, melyet idéznünk közismertségénél fogva fölösleges.

Ez ma megismétlődik.

Nagy ez az erő, de csak akkor, ha a fejlődés közös, ideáljai állítják azt a nemzet szolgálatába.

Államot fentartó ez az erő, mert a nemzeti védelem legerősebb fundamentumát képezi azon eszmékből kialakított világnézet utján, mit az egyed lélekbe becsopogtet.

Amely államban a tanítósság a korezméket beolvastja a nemzeti lényegbe, a lélek eszményeinek serelem nélkül teremti meg a független nemzeti egység büszke öntudatát; az nemzete szebb, boldogabó jövő-jének rakja le alapját.

Amely államban a tanítósság a korezmének feloldozza az emberi ideálokat az évezredek szokás által az ember egyéniségével összefert tradíciókat felrugja és hangzatos jelszavaknak dobja oda áldozatul századok etlikáját; annak az államnak tanítóssága a haladás mázával bevonva készíti nemzete kóporsóját.

nem urai a szécsényi birtokok. Dobra kerül pár nap alatt s legfeljebb ha egy-két ezer korona marad nekik belőle.

A leány a lecsútt hír hallatára zokogni kezdett, bár könnyeit visszafojtani szerette volna.

Thassy Imre megrendülve állott leánya előtt, szólni akart, vigasztalni — Ilont, de valami lejtogatta tökött szó nem jött ajkára.

A leány tért előbb magához, könnyein át mosolyogni próbált, ő vigasztalta atyját és biztatta, hogy nyugodjon bele a változatlanba. A jó Isten majd csak megsegít.

Nagyszerelem jutott eszébe és ez erőt adott neki. Elhatározta, hogy mielőtt Zoltán eljön, leplezetlen nyúltsággal fölfedli a valót. Annára bizott benne, hogy szentül hitte: feleségül veszi és a szécsényi kurút nem fogja másnak predul odaengedni.

Ilon várta Zoltánt egy nap, várta két nap, de a férfi nem jött. És a leányt rossz sejtélem fogta el. Egyre szomoróbb lett, hogy napok multán se jelentkezett. És veszedelmesen közeledett a nap, mikor Thassyék-nak szegényszemre oda kell hagyni ősi fészküket.

— A leányt minden most már közönyösen hagyta, mert tudta, érte, hogy minden elveszett számára.

Béldy Zoltán mikor híruł vette, hogy Thassyék-nál mi van készülöben, minden bueszködés, mentő szavak vagy irás nélkül elutazott, nem tördőve azért, hogy egy ártatlan leányszívet tönkre tett, összezavart.

Az utolsó napja következett el annak, hogy Thassyék maguk-nak mondhatják meg a szécsényi

Fölösleges a pelda. Európa két nagy nemzetétél a hatás szembe szökő.

Egyik oldalon az erkölcsi nagyság, az önfelelődozás csodás tettei vonják be zománc-al a hősök homlokát, a halhatatlanok emléket, a másik oldalon a művészi tökély, a szellemi haladás elbizakodott enerváltjai löknek le a posványba egy jobb sorsra érdemes nemzetet.

A nyugati eszméáramlatok hozzánk is elutottak. A magyar tanító is beszvíta azok mámorító illatát. A mámor látszólag elkábított egyeseket, de gyökeret verni nem tudott. A most folyó titáni küzdelem legendás tettei bizonyítják, hogy a veszelly pillanatában mint egyesült a közös szentély védelmében.

A tanítósság fellegta, egyénenkint teljesítette feladatát, betöltötte hivatását.

Fáradtsága most érlel gyümölcsöt. Az általa elhíntett eszmékből sarjadt erkölcsieső most írja a világtörténetet. A vörös ördögök hőstetteiből a tanító munkájának eredménye csillan elő. Az erkölcsiesőből táplálkozó lelkesedés szülte vitéség, kitartás most győz a nyerseső számbeli túlsulya f-lett.

Most rovascolja az élet a tanító munkáját, melyből kitűnik, már bontakozik annak értéke, mert a léleknek ezt a csodás erejét, a néplelek legdrágább kincsét a tanító munkájának köszönheti a nemzet.

Ennek az erőnek az értékét a jövőben jobban becsülje meg a társadalom, mert ez borbja magában a nemzet jövő nagyságát.

Ezt az erőt növelni, fokozni kell. Az ország legeludogottabb helyein is fel kell

birtokot, Átya és leány remegve gondoltak a masnapra, mégcsak be-zelni se merészkedtek a holnapról.

Valami csoda történetelt, hogy délután Thassy rsgyogó arccal rontott be lánya szobájába, csak annyit mondott:

— Megvagyunk mentve!

Ilon támszokva nézett atyjára. Thassy be se várta lánya kérdészködéseit, szaporán mondta:

— A jó Isten küldte ide régi jó emberemet. Palócz Danit biz ismertet őt Gavallér ember, tető től talpig férfi olyan szíve van mint egy angyalnak. Sokat érdekeltőtt annak előtte irántad, de látta, hogy te nem rokonszenvezel vele, nem alkalmatlanokdott... Szó ami szó én őszintén feltártam előtte helyzetünket és Dani barátom kurtán megjegyezte, hogy ez nem fog megtörténni. A Thassy birtok továbbra is Thassyék-nál marad.

— Édes atyám, csakhogy mentve vagyunk! — roskadt Ilon atya keblére.

— Drága egyetlen leányom gondolom valamit de ne haragudj meg érte, ha meg bántalak vele.

— Beszélj atyám.

— Patócz Dani ma a vendégünk lesz, egy óra múlva idejön. Még mindig érdeklődik irántad és ha reménye volna, ha nem találkozik rideg visszautasítással, megkérné a kezét...

— De atyám! — vágott közbe a leány.

— Ismétlem leányom, ha semmi vonzalmat nem érzel iránta, szíved és kezed felétt szabadon rendelkez és hangszóljazzat meg, hogy Palócz Dani őszell-nél segítőt, barátí szívességet tett, anélkül, hogy egy-él ellenszolgálatról esett volna szó.

(Vége kov)

Amit a király mondott! Könnyes Kálmán király híre messze terjedt, mert Magyarországnak tengerpartot szerzett. Hódító útjában Adriához érve, megállta Fiume város közelébe. Szélnézett a tájon s gyökeret vert lába, amint a Quarnerot maga előtt látta, merengésből csak akkor tért magához, midőn egy kuldőtség járult a királyhoz. Meghódolni jött a város podesztája, mellette vele jött szépséges lánya, ki mint legbeesebb termékét a tájnak, aranyszínű italt nyújtja a királynak. A király hörpintett, csettintett nyelvvel, izelé a nedűt nagy szakértelmével, aztán a serleget fonékig üríté, frissítő hatását minden ize érzé. Kérdezé a király: ez milyen ital volt, mely reá rögtön ily jó hatást gyakorolt? Felelt a podeszta: „Felsőes királyunk, borpárlat: cognac ez, melyet itt csinálunk!” Szólt a király: „Mig itt leszünk Fiumében, kapjon ez italból mind-egyik vitézem! Könnyen álljuk majd ki az ut fáradalmát, lesz magyar tengerpart s megbódol a dalmát.” . . . Kálmán király eme böles elrendelése, volt a gyár első nagy magyar rendelése! Fennáll maig a gyár, az „Adriatica”, borpárló gyárának legnagyobbika! Cognacja azóta leve világhírű, mert frissít, erősít s mindenkép jóízű s ahogy izelt hajdan Kálmán királyunknak, azóta éppoly jól ízlik mindnyájunknak! S e királyi italt ma bárki ihatja, mert az egész országban mindenütt kaphatja Saját érdekünkben csak arra ügyeljünk: „Fiumeit” kérjünk és másét el ne vegyünk! Fiumei cognac! Erőt, erélyt adó, csüggedő fáradtra életfőleg ható. Ki valami nagyot akar véghez vinni: Annak csak ebből a cognacból kell inni:

NYILTTER. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hizlaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kisérlet nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált
„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZAM

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák at. 150 szoba, 5 koronával kezdődőleg.
Elsőrendű éttermek és kávéház, estétkint magas színvonalu hangverseny.

*Nyomatott a laputalajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájaiban Nagykanizsán.

Fézzel ésszel. Ez a mo-
dern asszony elve. A
„rég bevált titkos receptek”
időjüket multak. Ma a főcel
a változott gazdasági viszonyok-
nak megfelelő jó és izletes
konyhát vezetni, ezért jó gazda-
asszonyok dr. Oetker-féle sütő-
port használnak, mivel időt,
munkát és pénzt takaríthatnak
meg ezenfelül biztosítottak nyújt
bármiféle sütemény sikeres el-
készítésére. A világos fej a
legszebb és legáltalóbb sym-
boluma ezen kiváló konyha-
szernek. Ezen fej mintegy
figyelmeztet arra, hogy „Fézzel
ésszel.” III.

MILKA
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ
Suchard

Berger gyógy-kátrányaszappana
G. Heil & Comp.-tól.

Kiváló orvosság ajánlják az Európa legjobb államiában a
legjobb eredményekkel használták.

Bőrkiáltás ellen
különbözőn krónikus bőrcsúszások, valamint haj- és
szőkhilokria ellen. Partellőre 10 százalék fokozottan az
intenzíven különöleg a bőrcsúszásokban előforduló
egyéb hátramu szőkhilokria ellen. Május hófehérkővel sa-
gyon hatású.

Berger kátrányos kátrányaszappana.
Nékes az gyermekeknek enyhább hatású kátrányaszappan
Berger glicerin kátrányaszappana.
Tevés kátrány nélkül a hűtés

Berger-féle Borax-szappan
pattaság, napfűtés, arcpír, miltér és más bőrbajok el-
távolítására. Darabja tisztáltsal egyült 20 fillér.

Uj: **Berger fely ősszony kátrány-szappana.**
Kiváló hatású bőrcsúszások ellen. Tej- és szőkhilokria ellen.
Kiváló hatású bőrcsúszások ellen. Tej- és szőkhilokria ellen.
Kiváló hatású bőrcsúszások ellen. Tej- és szőkhilokria ellen.

Glückel & Co.
Wien 1893. október 15. napján a világkiállításán arany-
érem. Kapható minden gyógyszertárban, élelmiszerboltban és
üzletben. Nagyszámú: G. Heil & Comp., Wien, I., Heil-
szőrfőrtésze 11. 12. Budapestben magában és kiskis-
terekben. József utca 12. (Kisváros) Kiskis-
Mosernd. Thalbach és Sellner, Kollonitsch. Füg-
getlenül: Károlyi és Testvérek, Budapest. Széchenyi-
tér 12. (Kisváros). Széchenyi és Döbrentey. Függetlenül. Vár-
körút 8. Kiskisváros mintén gyógyszerüzletben, jobb dr.
szertárban és illatszerüzletben.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyeből, minthogy ne kössünk egy pillana-
tát sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetősi rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit jól megtalálja A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről.
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lenzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

ZALAI KÖZLÖNY

Majmenlik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszerre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. Egyen számlára 10 fill.

Felolvasó: Banekovich János

Főszerkesztő: Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-ter 1

Telefon: 192. — Hirdetések díjazásában szerinti.

A nagy döntőcsata.

E rettenetes, képzletet is föllümlő világháborúnak döntőcsatája kétségkívül az, amely ott dühög a parfüm hazájának Franciaországnak szívében, hol a múlt és a jövő históriája vívja gigantikus csatáját.

Egy óriási bajvívás, istenieteli merközés az utolsó csepp vérig, melyben az ellenfelek minden épkezláb embere ott van s gyilkolja, öli, pusztítja egymást a modern technika minden tudományával tökéletesített fegyverekkel, míg ami véreink ott állnak az orosz gránicein, testükkal, vérük omlásával, fegyvereik élével tartóztatva föl a kultúra hosiális ellenségét, hogy azáltal német szövetségesünk megvívhatta titáni harcát a szövetséget Nyugat átkultúrájával, emberi romlottságával, a francia reváncsal fenyegető, léhőgő hosszúvágóval s az angol nemtelen irigységével.

Szinte nagy feltevés volt mindnyájunkban a háború első stádiumában, hogy e

nagy világháború a tyuktolvajok, dísznó-pasztorok s orgyilkosokból álló Szerbia idézte fel. Pedig dehogy. A hatalmas rég felvontak érdekeik szerint ellenséges táborokba s mindegyik szövetségesnek meg volt állapítva a maga stratagemája.

A harmas szövetsége, hogy Németország mielőbb letiporja Franciaországot s addig mi tartsuk fel az Oroszt. A harmas antanté viszont, hogy Franciaország Angolország segítségével tartóztassa a fel a német, míg Oroszország nemzetiségünk fellázadása folytán meggyöngyülve, bennünket letiporva, behatol Németországba.

Ezzel indult meg a nagy merközés. "Föltölt folyik a nagy tusa szövetségünkre nézve eddig elegendő kedvező eredménnyel.

A bosszút léhőgő, reváncsal fenyegető lakkeipós francia segítő tarsával sem tudta eddig a német seregeket feltartóztatni s ma már végső hataltságában vonaglik. rettegve az 1870. megismétlődésével s a patkányus lakomától. Mi pedig rettentlenül ott állunk

az atyuska kancukával összetertelt ugorkavő táborával szemben, vutkis flaskóikkal mindannyiszor visszaverve őket, ágyukat, muniókat s rengeteg foglyot zsákmányolva tőlük.

Hogy ezután mi lesz? Azt a jó Isten tudja csak. De ha a német hadak egy része felszabadul s az orosz határra siethet, hogy a szabmeli kulombseg orosz es magyar között kiegyenlítődik, akkor a mi győzelmünk is kétségtelen.

Ezzel a megnyugtató gondolattal nézzük ezredünk rohanását, véreink pusztulását.

Ezzel a gondolattal száll el képzletünk Paris mezőire, honnét lélekben hallva az agynamuthók bömbölését, látva a küzdők rettenetes tusáját, lessük a háború elvett kockájának végső fordulását, hol a megtévesztett nép körében egy sötét és veszes forradalom készül, a munkátalan munkásoknak, a vágóhídra cipelt népfelkelőknek, a kegyverszerzőjéktől megfosztott családányaknak rettenetes forradalma, mely Franciaor-

Papnak készült...

Papnak készült az én fiam

S katona lett belőle;

Egyik hadtéről berukkolt

A másik harcmezőre.

Bibliánál jobban illik

Kézbe a Manlicher;

Héj, jó textus lesz ez ottan.

A hol „szónoklun“ kell.

Két pálya közt a különbség

Valójába' semmiség!

Ott tartja meg majd az első

Kalomista szent misét

S mert buzgón él szívében a

Keresztényi szeretet!

Fel is adja a vadracnak

Az utolsó kenetet.

NAGY LÁJOS

Későn jött szerelem.

Irta: Gabor Mihály.

II.

— Atyam! — szólt könnyezve a leány — az ilyen derek, jó szívű emberhez szívesen megyék feleségül ha megkéri a kezemet, „igen“ lesz a válaszom.

Es szegény Ilon minden vonzalom, rokonszenv és érzelem nélkül let Palócz Dani felesége. Szívete volt nagy csalódások keserű érzetével, lelke közönyös és fásult volt minden es mindenki iránt. Így lett neje Palócznak, ki maga is tudatában volt annak, hogy neje egyáltalán nem érez iránta szemérményi vonzalmat se. Nem is firtatta elő soha Őkes ember

letele meghagyta nejét a maga érzelem világában, ebben megbántani de-hogy is tudta volna, sőt mindenkor gyekezett vigasztalni. Bevezette, mint egy gyermeket a bábuját, mindent megadott, mint szemé, szája kívánt. Boldog volt, ha Ilonnak valamivel kedveskedhetett.

Igy éltek néhány éve együtt, Palócz Dani mindenkori ügyelmes, gyöngéd terj volt hisz szerette az asszonyt es bizott abban, hogy végül majd hozzá szokik.

Egy nap Palócznak sikerült rábírní nejét, hogy fogadják el a szomszód földesúr jelmezes bábra szóló meghívását Ilon engedett fejre keresztnek es gyönyörű jelmezt esialtatott. Erdélyi menyegzőnek volt előtve. Persze az álaré alatt senki se tudta, hogy ki rejtezőik alatta. Megkezdődött a tánc, járta a sok álarospár a táncot, Ilon is táncolt-eg álaroca ifjúval, ki szerelmes szavakat sutogott a fülebe. Ilon szédülni kezd es szinte rádől táncosa vállára. A táncos válaszként vette ezt es szinte észrevétlenül egy fölkebe lejtett hölgyével. Ilon ontatlanul dől egy pamlagra, táncosa hozzá közeledik s föllobent látogat. Meglepődve visszahökken es sugva ejti ki e szót:

½ Watt- Osram-Lámpa

Új villamos fényforrás

600 tól 1000 gyertyafényig, belső és külső világításra. Pótolja az ilyámpát! Szécserece ninos! Egyszerű es olcsó szerelés!

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikan aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségesük kedvéért a védetlen magyarok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlás gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtóháború indították, ami francia — A különféle francia elnevezésű mulatok hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a holgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek boykott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitörölni a finomabb papramorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A hóból párolt italt a technika vívmányai követ kezében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatic” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borparlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatic” borparlata minden jobb esemégyarárt is italméro uezben kapható. Az „Adriatic” fumei gyógykonyakja azonban, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen uezőbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy uezőbb volt a franciáknál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fogynak fogyasztani.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnöttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kiseret nélkül felvétetnek.

*) Készítési költség nélkül, nem vállal felelősséget a szerző.

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a **kipróbált**
„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

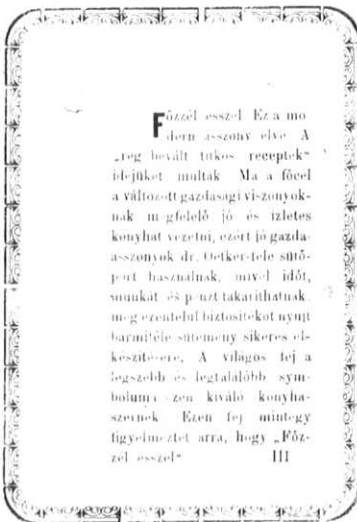
BUDAPEST.

VIII. KERÜLET B. SZÁM

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- ÉS SZÉRVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A gondoskodó berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. Fény-s hall. Lakosztályok, fürdőszobák. 150 szoba, 5 korlátol kezdődőleg. Elsőrendű éttermek és kávéház, estéknél magas színvonalú hangverseny.

Nyomatott a lapnikladonús Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Főzél esszel. Ez a modern asszony élve. A leglovált inkos reepelk-idjüket multak. Ma a főzel a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes könyhat vezetni, ezért jó gazdaságyonok dr. Decker-féle simó-pert használnak, mivel időt, munkát és p-ut takaríthatnak meg ezentelul biztosít-akat nyújt barniféle simonyi sikeres elkészíté-ere. A világos fej a legszöbb és legtalálöbb szymbolum-zen kiváló könyhaszná-ernek. Ezen fej mintegy figyelmeztet arra, hogy „Főzél esszel” III

Berger gyögy-kátrányzappana
G. Mett & Comp. lól.

Kiváló orvosok ajánlják az Európa legelőbb gyógyható és legelőbb eredményesüléssel bíró újabb főzél.

Bőrkiűlés ellen
különbözö különös bajok és kiűlések ellen, mint az urakak kiűlése ellen, felfutás, bőrszöbb, felfutás, a lenyűgözött kiűlésekkel, a lenyűgözött kiűlésekkel, egyéb ilyenek gőzzel-erővel, mint a felfutás, a lenyűgözött kiűlésekkel.

Berger kátrányos kátrányzappana.
Néha az orvosoktól, mint a ható kátrányzappana

Berger glicerin kátrányzappana.
Tevékeny kátrányos kátrányzappana.

Berger-féle Borax-zappana
patlankák, csapások, szöbb, mitesszer és más kiűlések ellen. Darabok utasításokkal együtt 30 fillér.

Uj Berger orvosok új kátrányos zappana, kitűnő ható kátrányzappana, f. a szöbb kiűlésekkel, mint a felfutás, a lenyűgözött kiűlésekkel, a lenyűgözött kiűlésekkel, egyéb ilyenek gőzzel-erővel, mint a felfutás, a lenyűgözött kiűlésekkel.

AB
30c

Gillette

Wien 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

gyöbbel, manthogy ne késsünk egy pillanig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rovat alatt meggyöződik az eredményről annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rovatát, felfüledés, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezekben megjelöl minden hirdetésnek kelő haszna van. Szemesnek áll a világ vaknak az

ALAMIZSNA!